

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Όνοματεπώνυμο: Ιωάννης Φύκαρης

Ημερομηνία γέννησης: 5-10-1965

Τόπος γέννησης: Θεσσαλονίκη

Θέση: Μόνιμος Επίκουρος Καθηγητής, Τμήματος Φιλολογίας

Πανεπιστημίου Ιωαννίνων (**ΦΕΚ διορισμού: 1404/14-9-2020**)

Γνωστικό αντικείμενο: «Διδακτική Μεθοδολογία»

Διεύθυνση επικοινωνίας: Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, ΤΚ 45110, Ιωάννινα, Ελλάδα

Τηλέφωνα: 2651005710, email: ifykaris@uoi.gr

Γνωστικά αντικείμενα ενδιαφέροντος: Διδακτική Μεθοδολογία, Σχολικά Εγχειρίδια, Αναλυτικά Προγράμματα, Διδακτικές και Εκπαιδευτικές καινοτομίες και μέσα, ο ρόλος του εκπαιδευτικού.

Διδασκόμενα αντικείμενα στο Τμήμα Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

1. Εισαγωγή στην Παιδαγωγική επιστήμη και Διδακτική
2. Βασικά ζητήματα εκπαίδευσης και αγωγής
3. Θέματα μάθησης και διδασκαλίας: Σχολική Πρακτική
4. Έφηβος και διδασκαλία

ΣΠΟΥΔΕΣ

2002: Διδακτορικό Δίπλωμα (Φιλοσοφική Σχολή, Τμήμα Φιλοσοφίας-Παιδαγωγικής, Τομέας

Παιδαγωγικής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, Ελλάδα). Θέμα: «*Τα Ολιγοθέσια Δημοτικά σχολεία στην Ελληνική Εκπαίδευση. Θεωρητική και εμπειρική προσέγγιση*».

1998: Ευρωπαϊκό Δίπλωμα στην Εκπαίδευση και την κατάρτιση εκπαιδευτικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (λόγω συμμετοχής σε σειρά σεμιναρίων στο πλαίσιο του προγράμματος ERASMUS).

1997: Τίτλος Μεταπτυχιακών Σπουδών του Παιδαγωγικού Τομέα της Φιλοσοφικής Σχολής του

Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, Ελλάδα (Διάρκεια φοίτησης 1994-1997). Θέμα Διπλωματικής εργασίας: «*Η Περιβαλλοντική Εκπαίδευση στα Τμήματα Εκπαίδευσης Εκπαιδευτικών στην Ελλάδα*». Διδαχθέντα αντικείμενα: Θεωρία και μεθοδολογία της εκπαιδευτικής έρευνας, Κοινωνιολογία της εκπαίδευσης, Ιστορία της εκπαίδευσης, Θεωρία της εκπαίδευσης, Αναλυτικά προγράμματα, Εκπαίδευση εκπαιδευτικών, Οργάνωση και διοίκηση της εκπαίδευσης.

1993: Πτυχίο Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (Διάρκεια φοίτησης 1989-1993).

1986: Πτυχίο της Παιδαγωγικής Ακαδημίας Μυτιλήνης (Διάρκεια φοίτησης 1984-1986).

1981: Πτυχίο της Σχολής Βυζαντινής μουσικής «Ιωάννης Λαμασκηνός» (Διάρκεια φοίτησης

1976-1981).

2015: Πτυχίο του Τμήματος Θεολογίας της Θεολογικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (Διάρκεια φοίτησης 2012- 2015).

Αυτόνομη διδακτική εμπειρία

2018-2019: Αυτόνομη διδασκαλία στο *Τμήμα Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων με ανάθεση για τη διδασκαλία των μαθημάτων:*

α) «Εισαγωγή στις Επιστήμες της Αγωγής (μάθημα Υποχρεωτικό κατ' επιλογή 3 ώρες εβδομαδιαίως 7^ο εξάμηνο), β) «Εισαγωγή στη Παιδαγωγική επιστήμη (μάθημα Υποχρεωτικό κατ' επιλογή 3 ώρες εβδομαδιαίως 6^ο εξάμηνο), γ) πρακτική άσκηση (μάθημα Υποχρεωτικό 8^ο εξάμηνο).

2017-2018: Αυτόνομη διδασκαλία στο *Τμήμα Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων με ανάθεση για τη διδασκαλία των μαθημάτων:*

α) «Εισαγωγή στις Επιστήμες της Αγωγής (μάθημα Υποχρεωτικό κατ' επιλογή 3 ώρες εβδομαδιαίως 7^ο εξάμηνο), β) «Εισαγωγή στη Παιδαγωγική επιστήμη (μάθημα Υποχρεωτικό κατ' επιλογή 3 ώρες εβδομαδιαίως 6^ο εξάμηνο).

2016-2017: **1.** Αυτόνομη διδασκαλία στο *Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών* του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης Ιωαννίνων του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, στην κατεύθυνση «Οργάνωση και Διοίκηση της εκπαίδευσης», με αντικείμενο: «Κριτική οπτική της διδασκαλίας» (χειμερινό εξάμηνο).

2. Αυτόνομη διδασκαλία στο *Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών* του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης Ιωαννίνων του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, στην κατεύθυνση «Οργάνωση και Διοίκηση της εκπαίδευσης», με αντικείμενο: «Θέματα Οργάνωσης της Διδασκαλίας» (εαρινό εξάμηνο).

2016: Αυτόνομη διδασκαλία στο Παράρτημα **ΑΣΠΑΙΤΕ Ιωαννίνων**, κατά το χειμερινό εξάμηνο, στο αντικείμενο «Διδακτική Μεθοδολογία».

2015- 2016: Αυτόνομη διδασκαλία στο *Τμήμα Ποιμαντικής και Κοινωνική Θεολογίας, της Θεολογικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης*, με ανάθεση διδασκαλίας στο εαρινό εξάμηνο 2015-2016, στα αντικείμενα:

1. Στο *προπτυχιακό μάθημα:* «Μικροδιδασκαλίες και Πρακτική Άσκηση» (3 ώρες ανά εβδομάδα).

2. Στο *Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών*, στο Μάθημα «Ειδική Διδακτική του Μαθήματος των Θρησκευτικών» (3 ώρες ανά εβδομάδα).

2015-2016: **1.** Αυτόνομη διδασκαλία στο *Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών* του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης Ιωαννίνων του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, στην κατεύθυνση «Οργάνωση και Διοίκηση της εκπαίδευσης», με αντικείμενο: «Κριτική οπτική της διδασκαλίας» (χειμερινό εξάμηνο).

2. Αυτόνομη διδασκαλία στο *Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών* του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης Ιωαννίνων του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, στην κατεύθυνση «Οργάνωση και Διοίκηση της εκπαίδευσης», με αντικείμενο: «Θέματα Οργάνωσης της Διδασκαλίας» (εαρινό εξάμηνο).

2014-2015: **1.** Αυτόνομη διδασκαλία στο *Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών* του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης Ιωαννίνων του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, στην κατεύθυνση «Οργάνωση και αξιολόγηση της εκπαιδευτικής διαδικασίας», με αντικείμενο: «Διδακτική Μεθοδολογία» (χειμερινό εξάμηνο).

2. Αυτόνομη διδασκαλία στο *Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών* του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης Ιωαννίνων του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, στην κατεύθυνση «Οργάνωση και Διοίκηση της εκπαίδευσης», με αντικείμενο: «Θέματα Οργάνωσης της Διδασκαλίας» (χειμερινό εξάμηνο).

Μάρτιος- Ιούνιος 2014: Επιμορφωτής στο **Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα «Εκπαίδευση αλλοδαπών μαθητών και παλιννοστούτων. Δράση: Επιμόρφωση των εκπαιδευτικών και των μελών της εκπαιδευτικής κοινότητας»**, που συντονίστηκε από το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης (σύνολο επιμορφωτικών ωρών 90).

Δεκέμβριος 2014: Επιμορφωτής στο **Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα «Εκπαίδευση αλλοδαπών μαθητών και παλιννοστούτων. Δράση: Επιμόρφωση των εκπαιδευτικών και των μελών της εκπαιδευτικής κοινότητας»**, που συντονίστηκε από το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, με αντικείμενο: «*Η δυναμική και η προοπτική της διαφοροποιημένης διδασκαλίας στο σύγχρονο πολυπολιτισμικό σχολείο, με την αξιοποίηση της διδασκαλίας σε μικρές ομάδες εργασίας και της μεθόδου project*» (σύνολο επιμορφωτικών ωρών 15).

Μάρτιος- Απρίλιος 2014: **Επιμορφωτής στο ευρωπαϊκό Πρόγραμμα «Εκπαίδευση αλλοδαπών μαθητών και παλιννοστούτων. Δράση: Επιμόρφωση των εκπαιδευτικών και των μελών της εκπαιδευτικής κοινότητας»**, που συντονίστηκε από το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, με αντικείμενο: «*Διδακτική αξιοποίηση των θεωριών μάθησης για τη δημιουργία κινήτρων μάθησης σε τάξεις με ανομοιογενές μαθητικό δυναμικό*» (σύνολο επιμορφωτικών ωρών 30).

2013-2014: Αυτόνομη διδασκαλία στο *Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών* του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης Ιωαννίνων του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, στην κατεύθυνση «Οργάνωση και αξιολόγηση της εκπαιδευτικής διαδικασίας», με αντικείμενο: «Διδακτική Μεθοδολογία με πρακτικές εφαρμογές» (εαρινό εξάμηνο).

2013-2014: **1.** Αυτόνομη διδασκαλία στο *Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών* του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης Ιωαννίνων του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, στην κατεύθυνση «Οργάνωση και αξιολόγηση της εκπαιδευτικής διαδικασίας», με αντικείμενο: «Διδακτική Μεθοδολογία» (χειμερινό εξάμηνο).

2. Αυτόνομη διδασκαλία στο *Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών* του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης Ιωαννίνων του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, στην κατεύθυνση «Οργάνωση και αξιολόγηση της εκπαιδευτικής διαδικασίας», με αντικείμενο: «Θέματα Οργάνωσης της Διδασκαλίας» (χειμερινό εξάμηνο).

2012-2013: Αυτόνομη διδασκαλία στο *Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών* του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης Ιωαννίνων του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, στην κατεύθυνση «Οργάνωση και αξιολόγηση της εκπαιδευτικής διαδικασίας», με αντικείμενο: «Διδακτική Μεθοδολογία» (χειμερινό εξάμηνο).

2011-2012: Αυτόνομη διδασκαλία στο *Διδασκαλείο* Ιωαννίνων: Πρόγραμμα Μετεκπαίδευσης Εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης το αντικείμενο: «Γενική Διδακτική» (χειμερινό εξάμηνο).

2011-2012: Αυτόνομη διδασκαλία στο *Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών* του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης Ιωαννίνων του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, στην κατεύθυνση «Οργάνωση και αξιολόγηση της εκπαιδευτικής διαδικασίας», ως Ειδικός Επιστήμονας (ΠΔ 407/1980), με αντικείμενο: «Διδακτική Μεθοδολογία» (χειμερινό εξάμηνο).

2011-2012: Αυτόνομη διδασκαλία στο *Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών* του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης Ιωαννίνων του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, στην κατεύθυνση «Οργάνωση και αξιολόγηση της εκπαιδευτικής διαδικασίας», ως Ειδικός Επιστήμονας (ΠΔ 407/1980), με αντικείμενο: «Θέματα Οργάνωσης της Διδασκαλίας» (χειμερινό εξάμηνο).

2011-2012: Αυτόνομη διδασκαλία στο Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης Ιωαννίνων του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, ως Ειδικός Επιστήμονας (ΠΔ 407/1980), με αντικείμενο: «Γενική Διδακτική 2» (χειμερινό εξάμηνο).

2011-2012: Αυτόνομη διδασκαλία στο Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης Βόλου του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, ως Ειδικός Επιστήμονας (ΠΔ 407/1980), με αντικείμενα: «Διδακτική μεθοδολογία- Σχολική Πρακτική 1» (χειμερινό εξάμηνο).

2010-2011: Αυτόνομη διδασκαλία στο Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης Ιωαννίνων του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, ως Ειδικός Επιστήμονας (ΠΔ 407/1980), με αντικείμενο: «Γενική Διδακτική 1» (εαρινό εξάμηνο).

2010-2011: Αυτόνομη διδασκαλία στο *Διδασκαλείο* Ιωαννίνων: Πρόγραμμα Μετεκπαίδευσης Εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης το αντικείμενο: «Τα διδακτικά εγχειρίδια ως διδακτικά μέσα» (εαρινό εξάμηνο).

2010-2011: Αυτόνομη διδασκαλία στο Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης Ιωαννίνων του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, ως Ειδικός Επιστήμονας (ΠΔ 407/1980), με αντικείμενο: «Γενική Διδακτική 2» (χειμερινό εξάμηνο).

2010-2011: Αυτόνομη διδασκαλία στο *Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών* του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης Ιωαννίνων του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, στην κατεύθυνση «Οργάνωση και αξιολόγηση της εκπαιδευτικής διαδικασίας», ως Ειδικός Επιστήμονας (ΠΔ 407/1980), με αντικείμενο: «Διδακτική Μεθοδολογία» (χειμερινό εξάμηνο).

2010-2011: Αυτόνομη διδασκαλία στο Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης Βόλου του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, ως Ειδικός Επιστήμονας (ΠΔ 407/1980), με αντικείμενα: «Διδακτική μεθοδολογία- Σχολική Πρακτική 1» (χειμερινό εξάμηνο).

2010-2011: Αυτόνομη διδασκαλία στο *Διδασκαλείο* Ιωαννίνων: Πρόγραμμα Μετεκπαίδευσης Εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης το αντικείμενο: «Γενική Διδακτική» (χειμερινό εξάμηνο).

2009-2010: Αυτόνομη διδασκαλία στο *Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών* του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης Ιωαννίνων του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, στην κατεύθυνση «Οργάνωση και αξιολόγηση της εκπαιδευτικής διαδικασίας», ως Ειδικός Επιστήμονας (ΠΔ 407/1980), με αντικείμενο: «Διδακτική Μεθοδολογία» (εαρινό εξάμηνο).

2009-2010: Αυτόνομη διδασκαλία στο Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης Ιωαννίνων του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, ως Ειδικός Επιστήμονας (ΠΔ 407/1980), με αντικείμενο: «Γενική Διδακτική 1» (εαρινό εξάμηνο).

2009-2010: Αυτόνομη διδασκαλία στο Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης Βόλου του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, ως Ειδικός Επιστήμονας (ΠΔ 407/1980), με αντικείμενα: «Διδακτική μεθοδολογία- Σχολική Πρακτική 1» (χειμερινό εξάμηνο).

2008-2009: Αυτόνομη διδασκαλία στο *Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών* του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης Ιωαννίνων του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, στην κατεύθυνση «Οργάνωση και αξιολόγηση της εκπαιδευτικής διαδικασίας»,

ως Ειδικός Επιστήμονας (ΠΔ 407/1980), με αντικείμενο: «Διδακτική Μεθοδολογία» (εαρινό εξάμηνο).

2008-2009: Αυτόνομη διδασκαλία στο Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης Ιωαννίνων του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, ως Ειδικός Επιστήμονας (ΠΔ 407/1980), με αντικείμενο: «Γενική Διδακτική 1» (εαρινό εξάμηνο).

2008-2009: Αυτόνομη διδασκαλία στο **Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών** του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης Ιωαννίνων του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, στην κατεύθυνση «Οργάνωση και αξιολόγηση της εκπαιδευτικής διαδικασίας», ως Ειδικός Επιστήμονας (ΠΔ 407/1980), με αντικείμενο: «Διδακτική Μεθοδολογία» (χειμερινό εξάμηνο).

2008-2009: Αυτόνομη διδασκαλία στο Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης Ιωαννίνων του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, ως Ειδικός Επιστήμονας (ΠΔ 407/1980), με αντικείμενο: «Γενική Διδακτική 2» (χειμερινό εξάμηνο).

2008-2009: Αυτόνομη διδασκαλία στο Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης Βόλου του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, ως Ειδικός Επιστήμονας (ΠΔ 407/1980), με αντικείμενα: «Διδακτική μεθοδολογία- Σχολική Πρακτική 1» και «Διδακτική μεθοδολογία- Σχολική Πρακτική 3» (χειμερινό εξάμηνο).

29-8-2008: Αυτόνομη διδασκαλία στο **1^ο Περιφερειακό Επιμορφωτικό Κέντρο** Θεσσαλονίκης, με αντικείμενο: «Διδακτική των επιμέρους μαθημάτων κατά βαθμίδα εκπαίδευσης».

2007-2008: Αυτόνομη διδασκαλία με πρόταση του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης Βόλου του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, στο **Πρόγραμμα «:Ακαδημαϊκής και Επαγγελματικής Αναβάθμισης Εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης» (Εξομοίωση)**, από 14-10-2007 έως 3-2-2008.

2007-2008: Αυτόνομη διδασκαλία στο Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης της Παιδαγωγικής Σχολής Φλώρινας του Πανεπιστημίου Δημοτικής Μακεδονίας, ως Ειδικός Επιστήμονας (ΠΔ 407/1980), με αντικείμενο: «Διδακτικές προσεγγίσεις στα ολιγοθέσια Δημοτικά Σχολεία» (εαρινό εξάμηνο).

2007-2008: Αυτόνομη διδασκαλία στο Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης Βόλου του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, ως Ειδικός Επιστήμονας (ΠΔ 407/1980), με αντικείμενο: «Διδακτική μεθοδολογία- Σχολική Πρακτική 1» (χειμερινό εξάμηνο).

2007-2008: Αυτόνομη διδασκαλία στον **Οργανισμό Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών (Ο.ΕΠ.ΕΚ.)**, με αντικείμενο: «*Συσχετισμός οικογενειακού -κοινωνικού-πολιτισμικού περιβάλλοντος στη σχολική επίδοση των παιδιών*», που υλοποιήθηκε στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος ΕΠΕΑΕΚ II του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

2006-2007: Αυτόνομη διδασκαλία στο Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης Βόλου του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, ως Ειδικός Επιστήμονας (ΠΔ 407/1980), με αντικείμενο: «Διδακτική μεθοδολογία- Σχολική Πρακτική 1» (χειμερινό εξάμηνο).

2006-2007: Αυτόνομη διδασκαλία στο Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης της Παιδαγωγικής Σχολής Φλώρινας του Πανεπιστημίου Δημοτικής Μακεδονίας, ως Ειδικός Επιστήμονας (ΠΔ 407/1980), με αντικείμενο: «Διδακτικές προσεγγίσεις στα Ολιγοθέσια Δημοτικά Σχολεία» (εαρινό εξάμηνο).

4/10-9-2007: Επιμορφωτής στο **πρόγραμμα «Ταχύρυθμα επιμορφωτικά προγράμματα των εκπαιδευτικών υποχρεωτικής εκπαίδευσης στα νέα διδακτικά πακέτα**», που διοργάνωσε το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, διάρκειας 18 διδακτικών ωρών.

4/8-9-2006: Επιμορφωτής στο πρόγραμμα «*Ταχύρυθμα επιμορφωτικά προγράμματα των εκπαιδευτικών υποχρεωτικής εκπαίδευσης στα νέα διδακτικά πακέτα*», που διοργάνωσε το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, διάρκειας 30 διδακτικών ωρών.

2005-2006: Αυτόνομη διδασκαλία στο Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης της Παιδαγωγικής Σχολής Φλώρινας του Πανεπιστημίου Δημοτικής Μακεδονίας, ως Ειδικός Επιστήμονας (ΠΔ 407/1980), με αντικείμενα: «Διδακτικές προσεγγίσεις στα ολιγοθέσια Δημοτικά Σχολεία», «Σχολική Παιδαγωγική-Φιλοσοφικές θεωρήσεις», «Διδακτική μεθοδολογία- Πρακτική άσκηση Γ' φάση».

2005: Αυτόνομη διδασκαλία στο **1^ο Περιφερειακό Επιμορφωτικό Κέντρο** Θεσσαλονίκης, με αντικείμενο: «Η διδακτική της Μελέτης Περιβάλλοντος και των Φυσικών Επιστημών στο Δημοτικό Σχολείο: Θεωρητική προσέγγιση και πρακτικές εφαρμογές».

2004-2005: Αυτόνομη διδασκαλία στο Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης της Παιδαγωγικής Σχολής Φλώρινας του Πανεπιστημίου Δημοτικής Μακεδονίας, ως Ειδικός Επιστήμονας (ΠΔ 407/1980), στα αντικείμενα: «Τα ολιγοθέσια Δημοτικά Σχολεία», «Σχολική Παιδαγωγική 1», «Διδακτική Μεθοδολογία – Πρακτική άσκηση Γ' φάση».

2004: Αυτόνομη διδασκαλία στο **1^ο Περιφερειακό Επιμορφωτικό Κέντρο** Θεσσαλονίκης, με αντικείμενο: «Η διδακτική της Μελέτης Περιβάλλοντος και των Φυσικών Επιστημών στο Δημοτικό Σχολείο».

2003: Αυτοδύναμη διδασκαλία στην **Ανώτατη Σχολή Παιδαγωγικής Κατάρτισης και Τεχνολογικής Εκπαίδευσης** (ΑΣΠΑΙΤΕ), στο μάθημα Περιβαλλοντική Εκπαίδευση.

Θέσεις στελέχους εκπαίδευσης

2003-2011: Σχολικός Σύμβουλος 3^{ης} Εκπαιδευτικής Περιφέρειας Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Νομού Πιερίας.

2011: Τακτικό μέλος του Περιφερειακού Συμβουλίου Επιλογής Διευθυντών Σχολικών Μονάδων Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Νομού Πιερίας

1994-1996: Υπεύθυνος Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Χαλκιδικής.

1990: Διορισμός ως μόνιμος εκπαιδευτικός Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης.

Ξένη γλώσσα: Αγγλικά

Υποτροφία: 1985-1986, Υπότροφος του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών, ως πρωτεύων για κάθε έτος σπουδών.

Πιστοποίηση στη χρήση ηλεκτρονικών υπολογιστών και νέων τεχνολογιών από το Υπουργείο Παιδείας: 2005

Συνέδρια/ Σεμινάρια (συμμετοχή, συμμετοχή με εισήγηση, συμμετοχή ως προσκεκλημένος ομιλητής)

1/13-8-1995: Συμμετοχή σε Διεθνή Επιμορφωτική Συνάντηση, στα LOW BANK OUTDOOR EDUCATION CENTRE και HINNING HOUSE OUTDOOR EDUCATION CENTRE, με θέμα: «Πολυπολιτισμός, Νέοι και Περιβάλλον», στην Αγγλία.

8/10-12-1995: Μέλος της συντονιστικής επιτροπής διοργάνωσης Πανελληνίου Συνεδρίου με θέμα: «Περιβαλλοντικές Προσεγγίσεις στην εκπαίδευση», που πραγματοποιήθηκε στο Παιδαγωγικό Κέντρο Ερευνών και Επιμόρφωσης στην Κρυσηνή Χαλκιδικής και παρουσίαση εισήγησης με θέμα: «Η Περιβαλλοντική Εκπαίδευση στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση στη Χαλκιδική».

13/14-11-1995: Συμμετοχή σε Συνέδριο του Κέντρου Ερευνών για θέματα ισότητας με θέμα: «Ευαισθητοποίηση Εκπαιδευτικών σε θέματα ισότητας ευκαιριών στην εκπαίδευση», στη Θεσσαλονίκη.

29/4-4/5-1996: Συμμετοχή σε Διεθνές Πρόγραμμα ERASMUS, με θέμα: «Περιβαλλοντική Εκπαίδευση», στο Πανεπιστήμιο Braganca της Πορτογαλίας.

9/12-10-1996: Συμμετοχή στο Διεθνές Συνέδριο του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών με θέμα:

«Προώθηση σχολικών συμπράξεων στα πλαίσια του προγράμματος ΣΩΚΡΑΤΗΣ COMENIUS, Action 1, στην Κομοτηνή.

20/26-10-1996: Μέλος της συντονιστικής επιτροπής διοργάνωσης σεμιναρίου, σε συνεργασία με τον Αμερικανό φυσιοδίφη Josheph Cornell, με θέμα: «Ας μοιραστούμε τη χαρά της φύσης με τα παιδιά» που διεξήχθη στη Θεσσαλονίκη και στη Χαλκιδική.

12/19-4-1997: Συμμετοχή σε Διεθνές Πρόγραμμα ERASMUS, με θέμα: «Παιδιά και επιστήμη», στο πανεπιστήμιο Uppsala της Σουηδίας.

17/19-10-1997: Συμμετοχή σε Διεθνές Παιδαγωγικό Συνέδριο της Παιδαγωγικής Εταιρείας Ελλάδος, με θέμα: «Σχολική αποτυχία και κοινωνικός αποκλεισμός», στα Ιωάννινα.

8\12-12-1997: Συμμετοχή στο Παγκόσμιο Συνέδριο της UNESCO, με θέμα «Περιβαλλοντική αγωγή και ευαισθητοποίηση των πολιτών για την αειφορία», στη Θεσσαλονίκη και παρουσίαση εισήγησης με θέμα: «Η εκπαίδευση των δασκάλων για την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση».

30\10-12\12-1997: Συμμετοχή επιμόρφωσης του 2^{ου} Περιφερειακού Επιμορφωτικού Κέντρου Θεσσαλονίκης με θέμα: «Εκπαίδευση για την ειρήνη στο Δημοτικό σχολείο».

2/10-5-1998: Συμμετοχή σε Διεθνές Εντατικό Σεμινάριο Προγράμματος ERASMUS, με θέμα:

«Ανοιχτή και εξ αποστάσεως μάθηση στην Ανώτατη Εκπαίδευση», στο πανεπιστήμιο της Φλωρεντίας.

3-8-1998: Συμμετοχή στην Ημερίδα του ΥΠΕΠΘ με θέμα: «Η ενδοσχολική επιμόρφωση στην ελληνική πραγματικότητα. Διαπιστώσεις και προοπτικές», στη Θεσσαλονίκη.

13-15/11-1998: Συμμετοχή στο Συνέδριο της Παιδαγωγικής Εταιρείας Ελλάδας, με θέμα: «Ελληνική Εκπαιδευτική και Παιδαγωγική Έρευνα», στη Ναύπακτο.

18/19-5-2001: Συμμετοχή σε Συνέδριο με θέμα: «Ο εθελοντισμός στον πολιτισμό, στην παράδοση, στην κοινωνική ζωή και στον αθλητισμό», υπό την αιγίδα του Δήμου Θεσσαλονίκης.

11-13/11-1999: Συμμετοχή στο Συνέδριο της Παιδαγωγικής Εταιρείας Ελλάδος, με θέμα: "Συνεχιζόμενη εκπαίδευση και δια βίου μάθηση", στο Βόλο.

8-10/11-2001: Συμμετοχή στο 10ο Διεθνές Συνέδριο της Παιδαγωγικής Εταιρείας Ελλάδος, με θέμα: «Ελληνική Παιδεία και Παγκοσμιοποίηση» και παρουσίαση εισήγησης, με θέμα: «Παγκοσμιοποίηση, Περιβάλλον και Περιβαλλοντική Εκπαίδευση», στο Ναύπλιο.

7-9/11-2002: Συμμετοχή στο 3^ο Πανελλήνιο Συνέδριο της Παιδαγωγικής Εταιρείας Ελλάδος, με θέμα: « Ελληνική Εκπαιδευτική και Παιδαγωγική Έρευνα» και παρουσίαση

εισήγησης με θέμα: «Εμπειρική προσέγγιση της επίδοσης μαθητών Ολιγοθέσιων και Πολυθέσιων Δημοτικών Σχολείων», στην Αθήνα.

26-28/11-2004: Συμμετοχή στο 5^ο Πανελλήνιο Συνέδριο με διεθνή συμμετοχή, του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών: Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης και του Κέντρου Έρευνας Επιστήμης και Εκπαίδευσης, με θέμα: «Μάθηση και Διδασκαλία στην Κοινωνία της Γνώσης» και παρουσίαση εισήγησης με θέμα: «Η διδακτική των μαθηματικών στο Δημοτικό Σχολείο βάσει της διαθεματικής προσέγγισης», στην Αθήνα.

28-29/5-2005: Συμμετοχή σε Διημερίδα που συνδιοργάνωσαν η Ένωση για τη Διδακτική των Φυσικών Επιστημών και το Μαράσλειο Διδασκαλείο Δημοτικής Εκπαίδευσης του Παιδαγωγικού

Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, με

θέμα: «Διδακτική και Διδασκαλία των Φυσικών Επιστημών: Άτυπες μορφές εκπαίδευσης και νέες τεχνολογίες» και παρουσίαση εισήγησης με θέμα: «Η συμβολή της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης στις σύγχρονες κοινωνικές ανάγκες. Η σχέση του τοπικού και του παγκόσμιου», στην Αθήνα.

7-8/10-2005: Συμμετοχή στο Συνέδριο του Πανεπιστημίου Μακεδονίας: Τμήμα Εκπαιδευτικής και Κοινωνικής Πολιτικής, με θέμα: «Μεταπολίτευση και Εκπαιδευτική πολιτική: παρελθόν, παρόν, μέλλον», στη Θεσσαλονίκη.

4-6/11-2005: Συμμετοχή στο 2^ο Πανελλήνιο Συνέδριο της Εταιρείας Επιστημών Αγωγής Δράμας, με θέμα: «Θεωρητικές και ερευνητικές προσεγγίσεις στην εκπαιδευτική πραγματικότητα» και παρουσίαση εισήγησης με θέμα: «Μια πρόταση διδασκαλίας της Νεοελληνικής Γλώσσας στην Α' τάξη του Δημοτικού Σχολείου», στη Δράμα.

17-19/10/2008: Συμμετοχή στο 3^ο Πανελλήνιο Συνέδριο της Εταιρείας Επιστημών Αγωγής Δράμας, με θέμα: «Διδακτική προσέγγιση μαθητών με αυτισμό στην κανονική τάξη: Μελέτη Περίπτωσης», στη Δράμα.

5-7/12-2008: Συμμετοχή στο 6ο Πανελλήνιο Συνέδριο της Παιδαγωγικής Εταιρείας Ελλάδος, και παρουσίαση εισήγησης με θέμα: «Οι Κατ' Οίκον Εργασίες των μαθητών: Διδακτική-Μαθησιακή συμβολή ή Μαθητική επιβάρυνση», στην Αθήνα.

7/2-2009: Συμμετοχή στο Συνέδριο της Ο.Μ.Ε.Π. (Παραρτήματος Θεσσαλονίκης) και παρουσίαση εισήγησης με θέμα: «Διδακτική διασύνδεση Νηπιαγωγείου και Δημοτικού Σχολείου

στο πλαίσιο του μαθήματος της Μελέτης Περιβάλλοντος. Κατάθεση μιας διδακτικής πρότασης», στη Θεσσαλονίκη.

8/9-5-2009: Συμμετοχή στην Παιδαγωγική Διημερίδα του Εκπαιδευτικού ομίλου «Μαλλιάρια» με παρουσίαση εισήγησης με θέμα: «Οι Κατ' Οίκον Εργασίες: Διαστάσεις και προοπτικές», στην Αθήνα.

11/1 ως 8/2/2010: Συμμετοχή στο εκπαιδευτικό σεμινάριο του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού, με θέμα: «Πρώτες βοήθειες» στην Κατερίνη.

1-6-2010: Συμμετοχή στην Ημερίδα της Διεύθυνσης Πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης Αρκαδίας ως **προσκεκλημένος ομιλητής**, με παρουσίαση εισήγησης με θέμα: «Οι Κατ' Οίκον Εργασίες» *Διδακτική δυνατότητα ή Μαθητική καταπόνηση;*, στην Τρίπολη.

8-10/10/2010: Συμμετοχή στο Διεθνές Συνέδριο του Πανεπιστημίου Αιγαίου με θέμα «Έρευνα, Εκπαιδευτική πολιτική και πράξη στην ειδική αγωγή» και παρουσίαση εισήγησης με θέμα: «Μεθόδευση ένταξης μαθητών με τραυλισμό στη διδακτική διαδικασία στο

Δημοτικό σχολείο. Μια μελέτη περίπτωσης διδακτικής και λογοθεραπευτικής παρέμβασης», στην Αθήνα.

26/2/2011: Συμμετοχή στο Συνέδριο του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης Βόλου του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας με θέμα «Σύγχρονες προσεγγίσεις στη διδασκαλία και μάθηση: Διαφοροποίηση της διδασκαλίας» και παρουσίαση εισήγησης με θέμα: «Εναλλακτικές διδακτικές παρεμβάσεις στο διδακτικό έργο», στο Βόλο.

3-4/3/2011: Συμμετοχή στο Διεθνές Συνέδριο, που διοργανώθηκε από το Zentrum fur Kultur und Pedagogik, με θέμα: “2020 The Future of Teacher Education” στη Βιέννη και παρουσίαση εισήγησης με θέμα: “A systematic approach of inclusion of a pupil who stammers in the teaching process in elementary school: A case study of teaching and speech and language therapy intervention program”.

6-8/5/2011: Συμμετοχή στο European Regional Conference OMEP, με θέμα: “Perspectives on creativity and learning in early childhood”, στη Λευκωσία και παρουσίαση εισήγησης με θέμα: “Structuring creativity in the teaching process as personal expression and as a teaching responsibility”.

16-18/6/2011: Συμμετοχή στο 14ο Διαβαλκανικό Συνέδριο της Balkan Society for Pedagogy and Education με θέμα: “Evaluation in Education in the Balkan Countries” στο Βελιγράδι και παρουσίαση εισήγησης με θέμα: "Evaluating the textbooks of the subject of Religious Education in the Greek Primary School as the emphasis as the value of environmental protection” .

8-10/10/2011: Συμμετοχή στο Διεθνές Συνέδριο του Συμβουλευτικού Σταθμού Ψυχολογικής Υποστήριξης του Πανεπιστημίου, με θέμα: «Έρευνα, Εκπαιδευτική πολιτική και πράξη στην Ειδική αγωγή» και παρουσίαση εισήγησης με θέμα: «Μεθόδευση ένταξης μαθητών με τραυλισμό στη διδακτική διαδικασία: Μια μελέτη περίπτωσης διδακτικής και λογοθεραπευτικής παρέμβασης».

1-3/12/2012: Συμμετοχή στο 14^ο Διεθνές Συνέδριο της Παιδαγωγικής Εταιρείας Ελλάδος, με θέμα: «Εκπαίδευση ατόμων με ειδικές ανάγκες. Μια πρόκληση για το σχολείο και την κοινωνία» στη Θεσσαλονίκη και παρουσίαση εισήγησης με θέμα: «Η αξιοποίηση της διεπιστημονικής ομάδας στη διδακτική διαδικασία για την αντιμετώπιση μαθητή-θύματος ενδοοικογενειακής βίας».

27-29/4/2012: **Προσκεκλημένος ομιλητής** στο τριήμερο εκπαιδευτικό σεμινάριο που διοργάνωσε το Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Σιάτιστας Βελβεντού, στη Σιάτιστα, με θέμα: «Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης και Περιβάλλον», με θέμα εργαστηριακής εισήγησης «Παιδαγωγική και διδακτική προσέγγιση του με οπτικού τρόπου προβαλλόμενου περιβαλλοντικού μηνύματος».

10/5/2012: **Προσκεκλημένος ομιλητής** στην επιμορφωτική ημερίδα που διοργάνωσε ο Σύλλογος Εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας Ευρυτανίας, στο Καρπενήσι, με θέμα εισήγησης: «Οι κατ’ οίκον εργασίες: Διδακτική στρατηγική ή μαθητική καταπόνηση;».

23/5/2012: **Προσκεκλημένος ομιλητής** στην επιμορφωτική ημερίδα που διοργάνωσε το Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων στα Ιωάννινα, με θέμα εισήγησης «Η νοηματοδότηση της “διαφοροποίησης” στη διδακτική πράξη».

11-13/5/2012: Συμμετοχή στο 3ο Διεθνές Συνέδριο Προσχολικής Αγωγής, με θέμα: «Η έρευνα

στην παιδική ηλικία: Προσεγγίζοντας ένα νέο ερευνητικό τοπίο», στα Ιωάννινα

28-30/6/2012: Συμμετοχή στο 15ο Διαβαλκανικό Συνέδριο της Balkan Society for Pedagogy and Education με θέμα: “Educational reform in the 21st Century in the Balkan Countries” στο

Βουκουρέστι και παρουσίαση εισήγησης με θέμα: “Consideration of the existence of Mentor Teachers in the teaching and educational functionality of the modern teacher. An accompanying proposal”.

4/9/2012: **Προσκεκλημένος ομιλητής** στην επιμορφωτική ημερίδα που διοργάνωσε η Σχολική Σύμβουλος της 43^{ης} Περιφέρειας Προσχολικής Αγωγής Άρτας, στην Άρτα, με θέμα εισήγησης «Προσεγγίζοντας διδακτικά, ζητήματα κοινωνικής συμπεριφοράς των νηπίων στο σύγχρονο νηπιαγωγείο».

2-3/12/2012: Συμμετοχή στο 8^ο Πανελλήνιο Συνέδριο της Παιδαγωγικής Εταιρείας Ελλάδος, με θέμα: «Ελληνική Παιδαγωγική και Εκπαιδευτική Έρευνα» στα Ιωάννινα και παρουσίαση: 1) Εισήγησης, με θέμα: «Διερεύνηση του επιπέδου διδακτικής ετοιμότητας των υποψηφίων εκπαιδευτικών του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής εκπαίδευσης Ιωαννίνων κατά την πρακτική τους άσκηση. Ερευνητική προσέγγιση». 2) Εισήγησης, με θέμα: «Αξιοποιώντας τη θεωρία της δραστηριότητας στον διδακτικό σχεδιασμό του Μαθήματος των Θρησκευτικών».

27-29/4/2012: **Προσκεκλημένος ομιλητής** στο τριήμερο εκπαιδευτικό σεμινάριο που διοργάνωσε το Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Βελβεντού-Σιάτιστας, στο Βελβεντό, με θέμα: «Καλωσόρισμα στην εναλλακτικότητα των διδακτικών παρεμβάσεων, με θέμα εργαστηριακής εισήγησης «Οικονομική κρίση-Αξίες-Παρεμβατική εκπαίδευση μέσω εναλλακτικών διδακτικών δράσεων».

19/6/2012: **Προσκεκλημένος ομιλητής** στην επιμορφωτική ημερίδα που διοργάνωσε ο Σχολικός Σύμβουλος της 10^{ης} Εκπαιδευτικής Περιφέρειας Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Νομού Θεσσαλονίκης, στη Θεσσαλονίκη, με θέμα εισήγησης «Οι κατ’ οίκον εργασίες ως διδακτική στρατηγική ή μαθητική καταπόνηση;».

20/6/2012: **Προσκεκλημένος ομιλητής** στην επιμορφωτική ημερίδα που διοργάνωσε ο Σχολικός Σύμβουλος της 21^{ης} Εκπαιδευτικής Περιφέρειας Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Νομού Θεσσαλονίκης, στη Θεσσαλονίκη, με θέμα εισήγησης «Οι κατ’ οίκον εργασίες ως διδακτική στρατηγική ή μαθητική καταπόνηση;».

11-14/4/2013: Συνεισηγητής με την εκπαιδευτικό κα Μαρία Καραβίδα στο συνέδριο του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Αθηνών με γενικό τίτλο: «*Παιδική Ηλικία: Κοινωνιολογικές, Πολιτισμικές, Ιστορικές & Παιδαγωγικές Διαστάσεις*» και τίτλο εισήγησης: «*Αξιοποιώντας την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση στην προώθηση των κοινωνικών αξιών: παρουσίαση διδακτικών σχεδιασμών για μαθητές προσχολικής και πρώτης σχολικής ηλικίας*».

11-14/4/2013: Συνεισηγητής με την εκπαιδευτικό κα Άννα Μποβολή στο συνέδριο του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Αθηνών με γενικό τίτλο: «*Παιδική Ηλικία: Κοινωνιολογικές, Πολιτισμικές, Ιστορικές & Παιδαγωγικές Διαστάσεις*» και τίτλο εισήγησης: «*Οι δυνατότητες της Διαφοροποιημένης Διδασκαλίας στην εκπαιδευτική παρέμβαση μαθητών με Ειδικές Διδακτικές Ανάγκες*».

17-18/5/2013 : Συνεισηγητής με τους εκπαιδευτικούς: α) Ζαγκότα Βασίλειο και τίτλο εισήγησης: «*Curriculum in Greek Primary Schools: Ideological and Didactical Dimensions*, β) Γιαννακού Ιωάννα, Κίτσιου Κωνσταντίνα, Μητράκη Αικατερίνη, Παρασκευά Ιωάννα και τίτλο εισήγησης: «*Approaching differentiated instruction via alternative teaching applications through fairytale and Information Communication Technology in Primary Education*», γ) Πραμαντιώτη Ελένη και Φούκη Λητώ-Βέρα και τίτλο εισήγησης: «*Investigating Human Rights in Contemporary Greek Language’s textbooks in Primary Education*», δ) Μήτση Πολυξένη και τίτλο εισήγησης: «*The dynamic of differentiated teaching as a contemporary instructive prospect*», στο International Conference of the Department of Educational Science

στο Babes- Bolyai University, Faculty of Psychology and Educational Sciences, Educational Sciences Department, με θέμα: “Education, Reflection, Development”, in 17-18 May 2013, Cluj-Napoca- Romania.

11-12/10-2013: Συνεισηγητής με τους: α) Μαρία Ράντζου, Ευάγγελο Γεροδήμο και Δέσποινα-Χρυσοβαλάντου Γερουλίδου και τίτλο εισήγησης: «Teaching application of 'Activity Theory' in religious education, in Greek Primary School Classes with culturally diverse student potential, στο International Conference of the Department of Educational Study of the European University Cyprus: “Breaking Classroom Silences: Addressing sensitive issues in education”, in 11-12 October 2013, Nicosia, Cyprus.

23-25/9-2013: Συνεισηγητής με την Πολυξένη Μήτση και τίτλο εισήγησης: «The dynamic of multisensory digital icon in teaching process», στο International Scientific Conference eRA-8, που συνδιοργανώθηκε από την Παιδαγωγική εταιρεία Ελλάδος και το Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα Πειραιά από 23 ως 25-9-2013, στον Πειραιά.

17/1/2014: **Προσκεκλημένος ομιλητής** στην επιμορφωτική ημερίδα που διοργάνωσε η Σχολικής Σύμβουλος της 21^{ης} Εκπαιδευτικής Περιφέρειας Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Νομού Θεσσαλονίκης, στη Θεσσαλονίκη, με θέμα εισήγησης «Η λειτουργικότητα και η δυναμική της “διαφοροποίησης” στη διδακτική διαδικασία».

20/1/2014: **Προσκεκλημένος ομιλητής** στην επιμορφωτική ημερίδα που διοργάνωσε ο Σχολικός Σύμβουλος της 10^{ης} Εκπαιδευτικής Περιφέρειας Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Νομού Θεσσαλονίκης, στη Θεσσαλονίκη, με θέμα εισήγησης «Η λειτουργικότητα και η δυναμική της “διαφοροποίησης” στη διδακτική διαδικασία».

2/5 & 14/6/2014: **Προσκεκλημένος ομιλητής** στο Πρόγραμμα επιμόρφωσης του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης: Δομή διά βίου μάθησης, με θέμα, «Η εκκλησιαστική τέχνη στο Μάθημα των Θρησκευτικών και στην ενοριακή κατήχηση», στη Θεσσαλονίκη.

27-29/6/2014: Συνεισηγητής με τη Γεωργία Παπασπύρου στο 7^ο Επιστημονικό Συνέδριο Ιστορίας Εκπαίδευσης με Διεθνή Συμμετοχή: «Ποια γνώση έχει την πιο μεγάλη αξία; Ιστορικές-Συγκριτικές Προσεγγίσεις», στην Πάτρα, με θέμα εισήγησης: «*Διαχρονική εξέλιξη και δομική νοηματοδότηση της “μικροδιδασκαλίας” στη διδακτική λειτουργικότητα των Παιδαγωγικών Τμημάτων της Ελλάδας*».

27-29/6/2014: Συνεισηγητής με την Πολυξένη Μήτση στο 7^ο Επιστημονικό Συνέδριο Ιστορίας της Εκπαίδευσης με Διεθνή Συμμετοχή: «Ποια γνώση έχει την πιο μεγάλη αξία; Ιστορικές-Συγκριτικές Προσεγγίσεις», στην Πάτρα, με θέμα εισήγησης: «*Η μετάβαση της Διδακτικής από την παραδοσιακή πλαισίωση στη μετανεωτερική προοπτική: Τάσεις και δυνατότητες*».

15-17/5/2015: Συμμετοχή στο 2ο Συμπόσιο της Προσχολικής Παιδαγωγικής με τίτλο Μετασχηματιστική Παιδαγωγική και Μάθηση στην Παιδική Ηλικία, 15-17 Μαΐου 2015, στα Ιωάννινα και παρουσίαση εισήγησης, με θέμα εισηγήσεων: 1. «*Δυνατότητες μετασχηματιστικής διδακτικής στο περιεχόμενο του μαθήματος των Θρησκευτικών*». 2. «*Κοινωνικές μετασχηματοποιήσεις της σύγχρονης διδακτικής πραγματικότητας, αξιοποιώντας διδακτικές παιγνιώδους δραστηριοποίησης*».

9/10/2015: **Προσκεκλημένος για τη διοργάνωση συμποσίου** στα Ιωάννινα, στο 3^ο Πανελλήνιο Συνέδριο ης Ψυχολογικής Εταιρείας Βορείου Ελλάδος (ΨΕΒΕ), με θέμα: «Ψυχολογία και Εκπαίδευση. Σύγχρονοι προσανατολισμοί και εφαρμογές ((-11/10/2015), με τίτλο Συμποσίου: «Εφαρμοστική δυναμική των θεωριών μάθησης στη διδακτική διαδικασία».

30/10/-1/11/2015 : Συμμετοχή στο 4^ο Πανελλήνιο Συνέδριο της Ένωσης Τεχνολογιών και Επικοινωνίας Εκπαίδευσης, με θέμα: «Ένταξη και χρήση των ΤΠΕ στην εκπαιδευτική

διαδικασία», στη Θεσσαλονίκη, με τίτλο εισήγησης: «On line σύστημα δηλώσεων σχολείων για τις πρακτικές ασκήσεις των φοιτητών του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων».

23-24/4/2016: Συμμετοχή στο 3ο Συμπόσιο της Προσχολικής Παιδαγωγικής, με τίτλο: «Μετασχηματιστική Παιδαγωγική και Μάθηση στην Παιδική Ηλικία», 23-24 Απριλίου 2016, στη Λευκωσία, με παρουσίαση των εξής εισηγήσεων: 1. «*Δομολειτουργικός προσδιορισμός του Αναλυτικού Προγράμματος του Μαθήματος των Θρησκευτικών στο σύγχρονο ελληνικό σχολείο*». 2. «*Συσχέτιση και διδακτική αξιοποίηση της διαφοροποιημένης διδασκαλίας και της Θεωρίας της Δραστηριότητας*».

15/6/2016: **Προσκεκλημένος εισηγητής** στο πλαίσιο του ετήσιου βιωματικού project, με θέμα: «*Μαθαίνω βιωματικά, συνεργάζομαι και χτίζω το σχολείο του μέλλοντος*», που διοργάνωσε η Διεύθυνση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Νομού Δράμας, στη Δράμα, με θέμα εισήγησης «*Εναλλακτικές διδακτικές πρακτικές διδασκαλίας: Το παράδειγμα του Μοντέλου Συστημικού Διδακτικού Σχεδιασμού*».

18/3/2017: **Προσκεκλημένος εισηγητής** στην επιμορφωτική Ημερίδα εκπαιδευτικών περιοχής Αργυροκάστρου Αλβανίας, που διοργάνωσε η Ιερά Μητρόπολη Αργυροκάστρου Αλβανίας, σε συνεργασία με το Εννιαετές Σχολείο Αργυροκάστρου, με θέμα εισήγησης «*Ο ρόλος του εκπαιδευτικού στη διαμόρφωση αξιακού πλαισίου δραστηριοποίησης των μαθητών*».

27-29/4/2017: **Εισηγητής και προεδρεύων συνεδρείας** στο 3rd International Conference on Social Sciences and Educational research, που διοργανώθηκε από το International Centre of Social Sciences and Educational Research και υποστηρίχθηκε από το Πανεπιστήμιο Suleiman Demirel της Τουρκίας και το Universita degli Studi di Bergamo της Ιταλίας, στη Ρώμη.

24-25/11/2017: **Εισηγητής και μέλος της Επιστημονικής Επιτροπής** του 6^{ου} Πανελληνίου Συνεδρίου της εταιρείας Επιστημών Αγωγής Δράμας, στη Δράμα, με θέμα: «*Σύγχρονες τάσεις και πρακτικές στη διαχείριση της σχολικής τάξης*» και παρουσίαση εισήγησης με θέμα: «*Διαστάσεις της υπόθεσης και πρόβλεψης του ρίσκου στην καθημερινή διδακτική πρακτική: Απόψεις εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης*».

8-9/5/2018: **Εισηγητής και μέλος της Επιστημονικής Επιτροπής** του 4^{ου} Διεθνούς Συνεδρίου του Ινστιτούτου Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών, στο Ηράκλειο Κρήτης, με θέμα: «*Δημοκρατία, δικαιώματα και ανισότητες στην εποχή της κρίσης. Προκλήσεις στον χώρο της έρευνας και της εκπαίδευσης*» και παρουσίαση εισήγησης με θέμα: «*Η σημασία της αξιοποίησης των εναλλακτικών τεχνικών στη διδακτική διαδικασία. Μια παραδειγματική εφαρμογή*».

5-7/4/2019: **Εισηγητής και μέλος της Επιστημονικής Επιτροπής** του 5^{ου} Διεθνούς Συνεδρίου του Ινστιτούτου Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών, στο Ηράκλειο Κρήτης, με θέμα: «*Η διεπιστημονικότητα ως γνωστική, εκπαιδευτική και κοινωνική πρόκληση*» και παρουσίαση εισηγήσεων με θέματα: α) «*Οι δυνατότητες της διεπιστημονικότητας στη διδακτική διαδικασία την εποχή της μετανεωτερικότητας: Μύθος ή πραγματικότητα; Μια αποδεικτική προσπάθεια μέσω της παρουσίασης διδακτικού παραδείγματος*». β) «*Η ανάλυση της διδασκαλίας ως διαχειριστικό διδακτικό εργαλείο του εκπαιδευτικού*».

23/11/2019: **Προσκεκλημένος εισηγητής** στην επιμορφωτική Ημερίδα εκπαιδευτικών περιοχής

Αργυροκάστρου Αλβανίας, που διοργάνωσε η Ιερά Μητρόπολη Αργυροκάστρου Αλβανίας, με θέμα εισήγησης «*Τα παιδιά ετερο-διδάσκουν και αυτό-διδάσκονται δομώντας το εναλλακτικό διδακτικό μοντέλο «Learning Each Other»*».

Ερευνητική δράση

- Αναμόρφωση του Προγράμματος λειτουργίας των Ολιγοθεσίων Δημοτικών Σχολείων στο πλαίσιο του συντονισμού του Δικτύου Δημοτικών Σχολείων ορεινής Πέλλας «ΒΟΡΑΣ».
- Συμμετοχή στην έρευνα του Πανεπιστημίου Bradford (Αγγλία), με θέμα: «ΕΥΡΟ-ευαισθητοποίηση, για το περιβάλλον και τη διατήρησή του».
- Συντονιστής του Προγράμματος «Οικολογικά Σχολεία» της Ελληνικής Εταιρείας Προστασίας της Φύσης, στο 5^ο Δημοτικό Σχολείο Πολίχνης Θεσσαλονίκης, το εκπαιδευτικό έτος 1997-1998.

Εισηγήσεις σε θεσμικές επιτροπές

1. Πρόταση κατατεθείσα στη **Σύνοδο της Εκκλησίας της Ελλάδας**, με ανάπτυξης κριτικής επί το εφαρμοζόμενου προγράμματος του μαθήματος των Θρησκευτικών στην ελληνική εκπαίδευση, ως μέλος της Επιτροπής που συστάθηκε από την Ιεραρχία της Εκκλησίας της Ελλάδος (Υποβλήθηκε στις 31-10-2016).
2. Πρόταση κατατεθείσα στο **Υπουργείο Παιδείας Έρευνας & Θρησκευμάτων** για την αναμόρφωση του Ωρολογίου Προγράμματος των Ολιγοθεσίων Δημοτικών Σχολείων, ως μέλος της Επιτροπής που συστάθηκε από Υπουργείο Παιδείας Έρευνας & Θρησκευμάτων (Υποβλήθηκε στο Υπουργείο Παιδείας Έρευνας & Θρησκευμάτων 23-12-2016).

Δημοσιεύσεις

A. Βιβλία

- A11. ΤΙΤΛΟΣ:** Εκπαιδευτική και διδακτική προσέγγιση των Ολιγοθεσίων Δημοτικών Σχολείων (2015). Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Δέσποινα Κυριακίδη.
- A10. ΤΙΤΛΟΣ:** Όρια και δυνατότητες της σύγχρονης διδασκαλίας (2015). Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Δέσποινα Κυριακίδη (*Το βιβλίο βιβλιοκρίθηκε στο ηλεκτρονικό περιοδικό για το βιβλίο και τον πολιτισμό ΔΙΑΣΤΙΧΟ www.diastricto.gr στις 3-9-2015*).
- A9. ΤΙΤΛΟΣ:** Οι Τεχνολογίες της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών στη διδασκαλία του Μαθήματος των Θρησκευτικών στην Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση: Δυνατότητες και προοπτικές (2015). Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Δέσποινα Κυριακίδη.
- A8. ΤΙΤΛΟΣ:** Τεχνολογίες Πληροφορίας & Επικοινωνιών και Διδακτική Μεθοδολογία (2015). Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Δέσποινα Κυριακίδη.
- A7. ΤΙΤΛΟΣ:** Διδακτικός και λειτουργικός προσανατολισμός της Πρακτικής Άσκησης των υποψηφίων εκπαιδευτικών στο Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων (2011). Ιωάννινα (αυτοέκδοση ISBN: 978-960-93-3080-0).
- A6. ΤΙΤΛΟΣ:** Σύγχρονες διαστάσεις του διδακτικού έργου και ρόλου του εκπαιδευτικού: Όρια και δυνατότητες (2010). Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Αφοι Κυριακίδη (*Το βιβλίο βιβλιοκρίθηκε στο ηλεκτρονικό περιοδικό για το βιβλίο και τον πολιτισμό ΔΙΑΣΤΙΧΟ www.diastricto.gr στις 22-4-2013*).
- A5. ΤΙΤΛΟΣ:** Οι κατ' οίκον εργασίες ως διδακτική στρατηγική: Θεωρητική προσέγγιση και εμπειρική διερεύνηση (2008). Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Αφοι Κυριακίδη
- A4. ΤΙΤΛΟΣ:** Η Διδακτική προσέγγιση της Αισθητικής Αγωγής: Η περίπτωση εφαρμογής της σε Δημοτικά Σχολεία του Νομού Πιερίας. Ανδρομάχη-Σβορώνος: Σεπτέμβριος 2005-Ιούνιος 2007 (το παρόν βιβλίο συγγράφηκε με τους εκπαιδευτικούς Ελευθέριο Κητόπουλο, Νικόλαο Κραγιόπουλο και Θωμά Σακελάριου).

A3. ΤΙΤΛΟΣ: Τα Ολιγοθέσια Δημοτικά Σχολεία στην ελληνική εκπαίδευση: Θεωρητική και Εμπειρική προσέγγιση (2002). Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Αφοι Κυριακίδη (διδακτορική διατριβή).

A2. ΤΙΤΛΟΣ: Ο περιβάλλον κόσμος και η Περιβαλλοντική Εκπαίδευση, Θεσσαλονίκη (2001). Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Παρατηρητής.

A1. ΤΙΤΛΟΣ: Η Περιβαλλοντική Εκπαίδευση στην εκπαίδευση εκπαιδευτικών στην Ελλάδα (1998). Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Αφοι Κυριακίδη.

B. Δημοσιεύσεις σε Διεθνή περιοδικά και Διεθνείς Συλλογικούς τόμους (ενδεικτικά)

B6. ΤΙΤΛΟΣ: Fykaris, I. & Moschopoulou, A. (2015). «An interdisciplinary approach to “teaching” and “ marketing” for a critical reflection and self- reflection on the parameters of teaching». In Tsitsanoudis- Mallidis, N. (ed). *Greek language in children’ s society*. New York: Untested Ideas Research Center. Pp. 149-164.

B5. ΤΙΤΛΟΣ: Fykaris, I. (2013). «Teaching intervention to tackle primary school pupils’ phobic syndrome for the white medical clothing». *Journal of Contemporary Management* ISSN 1929-0128. Vol. 2. No 4. Pp. 46-62. (Το παρόν κείμενο δημοσιεύθηκε και σε ελληνική έκδοση, με τίτλο: «Διδακτική παρέμβαση στην αντιμετώπιση του φοβικού συνδρόμου της λευκής ιατρικής ένδυσης, σε μαθητές πρώτης σχολικής ηλικίας» (2013). Τα Εκπαιδευτικά. Τεύχος 107. Σελ. 277-308).

B4. ΤΙΤΛΟΣ: Fykaris, I & Mitsi, P. (2012). «Approaching differentiated instruction via the attitudes and the opinions of Greek Primary School Teachers: An empirical investigation». *Sociology Study* ISSN 2159-5526. Vol. 2 .No 2. December 2012. Pp. 918-926.

B3. ΤΙΤΛΟΣ: Fykaris, I. & Moschopoulou, A. (2012). «Rights of the child in Greek Language textbooks in the Greek Primary School” An empirical approach». *Sociology Study* ISSN 2159-5526. Vol. 2. No. 9. Pp. 688-695.

B2. ΤΙΤΛΟΣ: Fykaris, I. (2012). «Academic performance at the first grade of Secondary Schools (Gymnasium) of students who attended small rural Primary School». *British Journal of Education, Society and Behavioral Science*. Vol. 2. No. 2. Pp. 85-102.

B1. ΤΙΤΛΟΣ: Fykaris, I. (2011). «”Preparation E-Instruction Practice” «PEPI». A new technical approach in teaching procedure». *Review of Higher Education and Self Learning*. Vol. 4. No 2. Pp. 31-53.

Γ. Δημοσιεύσεις σε ελληνικά περιοδικά και ελληνικούς Συλλογικούς τόμους (ενδεικτικά)

Γ27. ΤΙΤΛΟΣ: Φύκαρης, I. (2016). «Κρίσεις επί του προτεινόμενου από το Υπουργείο Παιδείας Έρευνας και Θρησκευμάτων προγράμματος του Μαθήματος των Θρησκευτικών». *Περιοδικό Κοινωνία*. Τεύχος 4. 2016. Σελ. 403-423 (Το κείμενο κατατέθηκε στην Επιτροπή, που όρισε η Ιεραρχία της Εκκλησίας της Ελλάδας, στην οποία συμμετείχε ο συγγραφέας του κειμένου

Γ26. ΤΙΤΛΟΣ: Φύκαρης, I. (2015). «Εννοιολογικές οριοθετήσεις της Διδακτικής και της διδασκαλίας του μαθήματος των Θρησκευτικών». Στον Χαριστήριο τόμο για τον Ομότιμο Καθηγητή Δημήτριο Χατζηδήμου: Μπίκος, Κ. & Ταρατόρη, Ε. (επιμ.): *Μελετήματα και ερωτήματα της Παιδαγωγικής Επιστήμης*. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Αφοι Κυριακίδη Α.Ε.. Σελ. 779-790.

Γ25. ΤΙΤΛΟΣ: Φύκαρης, I. & Μοσχοπούλου, Α. (2014). «“Μοντέλο Συστημικού Διδακτικού Σχεδιασμού”»: Μια διαφοροποιημένη διδακτική δυνατότητα με αξιοποίηση δεδομένων social

marketing». Στην *Επιστημονική Επετηρίδα του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων*. Τεύχος 26. Σελ. 118-135.

Γ24. ΤΙΤΛΟΣ: Φύκαρης, Ι., Κολτσίδα-Κοτινοπούλου, Ρ. & Μπάσιου, Μ. (2014). «Η στάση του σώματος του μαθητή στη διδακτική διαδικασία και η επίδρασή της στη μάθηση». Στο περιοδικό *Παιδαγωγική Επιθεώρηση*, Τεύχος 57. Σελ. 157-172.

Γ23. ΤΙΤΛΟΣ: Φύκαρης, Ι. (2014). «Ανάπτυξη κοινωνικών δεξιοτήτων με τη χρήση των Νέων Τεχνολογιών της Πληροφορίας και Επικοινωνίας στο μάθημα των Θρησκευτικών». Στο περιοδικό *ΚΟΙΝΩΝΙΑ*, Τεύχος 4. Σελ. 237-249.

Γ22. ΤΙΤΛΟΣ: Φύκαρης, Ι. (2014). «Διδακτικές εφαρμογές διαφοροποιημένης διδασκαλίας στην πρώτη σχολική ηλικία» (2014). Στο Συλλογικό έργο: Κατσαρού, Ε. & Λιακοπούλου, Μ. (επιμ.): *Θέματα Διδασκαλίας και αγωγής στο πολυπολιτισμικό σχολείο*. Ενότητα Α: Επιμορφωτικό υλικό. Θεσσαλονίκη: χο. Σελ. 43-61.

Γ21. ΤΙΤΛΟΣ: Φύκαρης, Ι. (2014). «Διαδραστικές σχέσεις συμμετεχόντων στο πλαίσιο της επιμορφωτικής διαδικασίας. Δομικά χαρακτηριστικά και λειτουργικές δυνατότητες, μέσω της παρουσίασης σχεδιαστικού διδακτικού “παραδείγματος”» (2014). Στο Συλλογικό έργο: Παπαναούμ, Ζ. & Λιακοπούλου, Μ. (επιμ.): *Υποστηρίζοντας την επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών: Εγχειρίδιο επιμόρφωσης*. Θεσσαλονίκη: χο. Σελ. 367-386.

Γ20. ΤΙΤΛΟΣ: Φύκαρης, Ι., Βόκα, Ι. & Ζανίδου, Μ-Λ. (2014). «Διαχρονική προσέγγιση βασικών διδακτικών όρων στην ελληνική βιβλιογραφία» (2014). Στο περιοδικό *Τα Εκπαιδευτικά*. Τεύχος 109-110. Σελ. 3-31.

Γ19. ΤΙΤΛΟΣ: Φύκαρης, Ι. & Ζαγκότας, Β. (2014). «Διδακτική αξιοποίηση των εφαρμογών της «γραμματικής του οπτικού σχεδιασμού στο σχολικό εγχειρίδιο Ιστορίας της Στ΄ τάξης του Δημοτικού Σχολείου». Στην *Επιστημονική Επετηρίδα του ΠΤΔΕ Ιωαννίνων*. Τεύχος 26. Σελ. 86-101.

Γ18. ΤΙΤΛΟΣ: Φύκαρης, Ι. & Μποβολή, Α. (2013). «Οι δυνατότητες της Διαφοροποιημένης Διδασκαλίας στην εκπαιδευτική παρέμβαση μαθητών με Ειδικές Διδακτικές Ανάγκες». Στο περιοδικό *Θέματα Ειδικής Αγωγής*. Τεύχος 60. Σελ. 17-29.

Γ17. ΤΙΤΛΟΣ: Φύκαρης, Ι. (2013). «Διδακτική παρέμβαση στην αντιμετώπιση του φοβικού συνδρόμου της λευκής ιατρικής ένδυσης, σε μαθητές πρώτης σχολικής ηλικίας» (2013). Στο περιοδικό *Τα Εκπαιδευτικά*, Τεύχος 107. Σελ. 277-308.

Γ16. ΤΙΤΛΟΣ: Φύκαρης, Ι. (2013). «Η νοηματοδότηση της “διαφοροποίησης” στη διδακτική πράξη: Παρουσίαση διδακτικού σχεδιασμού για μαθητές πρώτης σχολικής ηλικίας». Στο Παντελιάδου, Σ. & Φιλιππάτου, Δ. (επιμ.): *Διαφοροποιημένη Διδασκαλία*. Αθήνα: Εκδόσεις Πεδίο. Σελ. 225-244.

Γ15. ΤΙΤΛΟΣ: Φύκαρης, Ι. (2013). «Η δυνατότητα ανάπτυξης συνεργασίας μεταξύ νεοδιοριστών και έμπειρων εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης στη διδακτική και εκπαιδευτική διαδικασία». Στο Περιοδικό *Επιστήμες της Αγωγής*, Τεύχος 4. Σελ. 8-19.

Γ14. ΤΙΤΛΟΣ: Φύκαρης, Ι., Ράντζου, Μ. & Μαντζανάρης, Κ. (2013). «Αξιοποιώντας τη «Θεωρία της Δραστηριότητας» στο διδακτικό σχεδιασμό του Μαθήματος των Θρησκευτικών». Στο περιοδικό *Παιδαγωγική Επιθεώρηση*. Τεύχος 55. Σελ. 71-85.

Γ13. ΤΙΤΛΟΣ: Φύκαρης, Ι. «Η λειτουργικότητα και η δυναμική της “διαφοροποίησης” στη διδακτική διαδικασία και ο σύγχρονος ρόλος του εκπαιδευτικού». Στο συλλογικό τόμο με γενικό τίτλο: *Σύγχρονες Διδακτικές προσεγγίσεις και καινοτόμα προγράμματα προσχολικής παιδαγωγικής* (επιμ.: Μαρία Σακελλαρίου) του Παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών Ιωαννίνων (υπό έκδοση στις εκδόσεις Επίκεντρο).

- Γ12. ΤΙΤΛΟΣ:** Φύκαρης, Ι. (2012). «Η αξιοποίηση τους βίντεο και της κινούμενης εικόνας στη διδασκαλία: Μια διδακτική δυνατότητα». Στο περιοδικό *Τα Εκπαιδευτικά*. Τεύχη 103-104, Σελ. 233-247.
- Γ11. ΤΙΤΛΟΣ:** Φύκαρης, Ι. (2012). «Ο εκπαιδευτικός ενόπιον των σύγχρονων και κοινωνικών και διδακτικών προκλήσεων». Συλλογικός τόμος προς τιμήν του Επικ. Καθηγητή Δημητρίου Λάππα της Θεολογικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (Επιμέλεια: Καθηγητής Ιωάννης Β. Κογκούλης), με τίτλο: «*Ομοτίμοις διαλεγόμενος*». Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Αφοι Κυριακίδη. Σελ. 265-284.
- Γ10. ΤΙΤΛΟΣ:** Φύκαρης, Ι. & Δεμίρογλου, Π. (2011). «Διερεύνηση του επιπέδου κοινωνικής ένταξης μαθητών με ιδιαίτερες εκπαιδευτικές και διδακτικές ανάγκες μέσω της αξιοποίησης της κοινωνιομετρίας». Στο Περιοδικό *Επιστήμες της Αγωγής*. Τεύχος 2. Σελ. 111-127.
- Γ9. ΤΙΤΛΟΣ:** Φύκαρης, Ι. (2011). «Προσεγγίζοντας τη δημιουργική έκφραση στη διδακτική διαδικασία». Στο Περιοδικό *Τα Εκπαιδευτικά*. Τεύχη 101-102. Σελ. 164-175.
- Γ8. ΤΙΤΛΟΣ:** Φύκαρης, Ι., Κουκουμήτρου Μ., Σαμαρά Ε., Τζουμέρκα, Π. & Φελεκίδη, Γ. (2008). «Διαμορφώνοντας το “Ευέλικτο Ελληνικό Δημοτικό Σχολείο”». Συνδυαστική πρόταση αναδόμησης του διδακτικού και λειτουργικού πλαισίου του Ολοήμερου και του Παραδοσιακού τύπου Δημοτικού Σχολείου». Στο Περιοδικό *Επιθεώρηση Εκπαιδευτικών Θεμάτων*. Τεύχος 14. Σελ. 90-106.
- Γ7. ΤΙΤΛΟΣ:** Φύκαρης, Ι. (2006). «Παγκοσμιοποίηση- Τοπική κοινωνία- Περιβαλλοντική εκπαίδευση» (2006). Στο Περιοδικό *Επιστήμες της Αγωγής*. Τεύχος 2, Σελ. 155-162.
- Γ6. ΤΙΤΛΟΣ:** Φύκαρης, Ι. (2005). «Η διαθεματικότητα ως διδακτική πρόταση: Οριοθέτηση, συσχετίσεις, δυνατότητα εφαρμογής». Στο Περιοδικό *Τα Εκπαιδευτικά*. Τεύχη 75-76, Σελ. 21-34.
- Γ5. ΤΙΤΛΟΣ:** Φύκαρης, Ι. (2005). «Η συνδιδασκαλία ως στρατηγική διδασκαλίας στο ολιγοθέσιο Δημοτικό Σχολείο. Διδακτικές αδυναμίες και δυνατότητες». Στο Περιοδικό *ΜΑΚΕΔΑΝΟΝ*. Τεύχος 14, Σελ. 163-173.
- Γ4. ΤΙΤΛΟΣ:** Φύκαρης, Ι. (2004). «Τοπική κοινότητα και σχολείο» (2004). Στο Περιοδικό *Επιθεώρηση Εκπαιδευτικών Θεμάτων*. Τεύχος 9, Σελ. 19-32.
- Γ3. ΤΙΤΛΟΣ:** Φύκαρης, Ι. (2004). «Μουσείο και σχολείο. Διαδικασία οργάνωσης διδακτικής επίσκεψης» (2004). Στο Περιοδικό *Επιστήμες Αγωγής*. Τεύχος 1. Σελ. 109-115.
- Γ2. ΤΙΤΛΟΣ:** Φύκαρης, Ι. (1997). «Αξιολόγηση εκπαιδευτικών. Προβληματισμοί και επισημάνσεις» (1997). Στο Περιοδικό *Σύγχρονη Εκπαίδευση*. Τεύχη 96-97. Σελ. 151-154.
- Γ1. ΤΙΤΛΟΣ:** Φύκαρης, Ι. (1995). «Η Περιβαλλοντική Εκπαίδευση» (1995). Στο Περιοδικό *Σχολείο και Ζωή*. Τεύχος 3. Σελ. 128-134.

Δ. Εισηγήσεις σε Πρακτικά Διεθνών Συνεδρίων (ενδεικτικά)

- Δ9. ΤΙΤΛΟΣ:** Fykaris, I., Rantzou, M., Gerodimos, E. & Geroulidou, D-C. (2015). «Teaching application of 'Activity Theory' in religious education, in Greek Primary School Classes with culturally diverse student potential», *Proceedings of International Conference of the Department of Educational Study of the European University Cyprus: “Breaking Classroom Silences: Addressing sensitive issues in education”, 2015, Nicosia, Cyprus.*
- Δ8. ΤΙΤΛΟΣ:** Fykaris, I. & Zagkotas, V. (2015). «Curriculum in Greek Primary Schools: Ideological and Didactical Dimensions». In Chis, V. & Albulescu (eds): *Proceedings of International Conference of the Department of Educational Science “Education, Reflection, Development”, Cluj-Napoca- Romania: Cambridge Scholars Publishing, 2015. Pp. 277-283.*

Δ7. ΤΙΤΛΟΣ: Fykaris, I., Giannakou, I., Kitsiou, K., Mitraki, A. & Paraskeva, I. (2015). «Approaching differentiated instruction via alternative teaching applications through fairytale and Information Communication Technology in Primary Education». In Chis, V. & Albulescu (eds): *Proceedings of International Conference of the Department of Educational Science "Education, Reflection, Development"*, Cluj-Napoca- Romania: Cambridge Scholars Publishing, 2015. Pp. 401-409.

Δ6. ΤΙΤΛΟΣ: Fykaris, I., Pramantioti, E & Fouki, L-V. (2015). «Investigating Human Rights in Contemporary Greek Language's textbooks in Primary Education». In Chis, V. & Albulescu (eds): *Proceedings of International Conference of the Department of Educational Science "Education, Reflection, Development"*, Cluj-Napoca- Romania: Cambridge Scholars Publishing, 2015. Pp. 24-38.

Δ5. ΤΙΤΛΟΣ: Fykaris, I & Mitsi, P. (2015). «The dynamic of differentiated teaching as a contemporary instructive prospect», *Proceedings of International Conference of the Department of Educational Science "Education, Reflection, Development"*, Cluj-Napoca- Romania: Cambridge Scholars Publishing, 2015. Pp. 394- 400.

Δ4. ΤΙΤΛΟΣ: Fykaris, I. (2012). «Consideration of the existence of mentor teachers in the teaching and educational functionality of the modern teacher. An accompanying proposal». *Proceedings of 15th International Conference of Balkan Society for Pedagogy and Education (28-30 June) "Educational reform in the 21st Century in the Balkan Countries"* Bucharest.

Δ3. ΤΙΤΛΟΣ: Fykaris, I. & Rantzou, M. (2011). «Evaluating the textbooks of the subjects of religious education in the Greek Primary School as to the emphasis on the value of environmental protection ». *Proceedings of 14th International Conference "Evaluation in Education in the Balkan Countries. Belgrade, June 16 – 18, 2011, Serbia.*

Δ2. ΤΙΤΛΟΣ: Fykaris, I. (2011). «Structuring creativity in the teaching process as personal expression and as a teaching responsibility». *Proceedings of OMEP. European Regional Conference of World Organization for Early Childhood Education (6-8 May 2011): Perspectives of Creativity and Learning in Early Childhood. OMEP: Nicosia 2011. Pp. 88-94.*

Δ1. ΤΙΤΛΟΣ: Fykaris, I. & Bovoli, A. (2011). «A systematic approach of inclusion of school-age children who stammer in the teaching process in elementary school: A case study of teaching and speech and language therapy intervention program». *Proceedings in Zentrum für Kulture und Pedagogik: "2020 The Future of Teacher Education"* (2-4 March 2011) Vienna.

E. Δημοσιευμένες εισηγήσεις σε Πρακτικά ελληνικών Συνεδρίων και Ιστοσελίδων (ενδεικτικά)

E17. ΤΙΤΛΟΣ: Φύκαρης, Ι. & Παπασπύρου, Γ. (2014). «*Διαχρονική εξέλιξη και δομική νοηματοδότηση της "μικροδιδασκαλίας" στη διδακτική λειτουργικότητα των Παιδαγωγικών Τμημάτων της Ελλάδας*». Στα Πρακτικά του 7^{ου} Επιστημονικού Συνεδρίου Ιστορίας Εκπαίδευσης με Διεθνή Συμμετοχή: «Ποια γνώση έχει την πιο μεγάλη αξία; Ιστορικές-Συγκριτικές Προσεγγίσεις», στην Πάτρα 27-29/6/2014.

E16. ΤΙΤΛΟΣ: Φύκαρης, Ι. & Μήτση, Π. (2014). «*Η μετάβαση της Διδακτικής από την παραδοσιακή πλαισίωση στη μετανεωτερική προοπτική: Τάσεις και δυνατότητες*». Στα Πρακτικά του 7^{ου} Επιστημονικού Συνεδρίου Ιστορίας Εκπαίδευσης με Διεθνή Συμμετοχή: «Ποια γνώση έχει την πιο μεγάλη αξία; Ιστορικές-Συγκριτικές Προσεγγίσεις», στην Πάτρα 27-29/6/2014.

- E15. ΤΙΤΛΟΣ:** Φύκαρης, Ι. (2014). *«Προσεγγίζοντας το νέο πρόγραμμα σπουδών του μαθήματος των Θρησκευτικών στο ελληνικό σχολείο: Κοινωνικο- διδακτικοί προσδιορισμοί και ερωτήματα»*. Στα Πρακτικά Πανελληνίου Συνεδρίου, που διοργανώθηκε από το Εργαστήριο Παιδαγωγικής και χριστιανικής Παιδαγωγικής του Τμήματος Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας του ΑΠΘ, με θέμα: «Το μάθημα των Θρησκευτικών: Προβληματισμοί, επισημάνσεις και προτάσεις», στη Θεσσαλονίκη 12-13 Μαρτίου 2014, σελ. 329-339.
- E14. ΤΙΤΛΟΣ:** Φύκαρης, Ι. & Μήτση, Π. (2013). *«Η πολυαισθητηριακή δυναμική της ψηφιακής εικόνας στη διδακτική διαδικασία»*, στο International Scientific Conference eRA-8, που συνδιοργανώθηκε από την Παιδαγωγική Εταιρεία Ελλάδος και το Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα Πειραιά από 23 ως 25-9-2013, στον Πειραιά, σελ. 287-295.
- E13. ΤΙΤΛΟΣ:** Φύκαρης, Ι. & Καραβίδα, Μ. (2013). *«Αξιοποιώντας την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση στην προώθηση των κοινωνικών αξιών: Παρουσίαση διδακτικών σχεδιασμών για μαθητές προσχολικής και πρώτης σχολικής ηλικίας»*. Στα Πρακτικά του Πανελληνίου Συνεδρίου του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής εκπαίδευσης του Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (11-14 Απριλίου 2013), Αθήνα, σελ. 840-846.
- E12. ΤΙΤΛΟΣ:** Φύκαρης, Ι. (2012). *«Διερεύνηση του επιπέδου διδακτικής ετοιμότητας των υποψηφίων εκπαιδευτικών του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης Ιωαννίνων κατά την πρακτική τους άσκηση. Ερευνητική προσέγγιση»*. Στα Πρακτικά του 8^{ου} Πανελληνίου Συνεδρίου της Παιδαγωγικής Εταιρείας Ελλάδος (2-4 Νοεμβρίου 2012), Ιωάννινα.
- E11. ΤΙΤΛΟΣ:** Φύκαρης, Ι. & Μποβολή. Α. (2011). *«Η αξιοποίηση της διεπιστημονικής ομάδας στη διδακτική διαδικασία για την αντιμετώπιση μαθητή-θύματος ενδοοικογενειακής βίας»*. Στα Πρακτικά του 14^{ου} Διεθνούς Συνεδρίου της Παιδαγωγικής Εταιρείας Ελλάδος (1-3 Δεκεμβρίου 2011), Αθήνα.
- E10. ΤΙΤΛΟΣ:** Φύκαρης, Ι. & Μποβολή. Α. (2011). *«Μεθόδευση ένταξης μαθητών με τραυλισμό στη διαδικασία στο Δημοτικό Σχολείο: Μια μελέτη περίπτωσης διδακτικής και λογοθεραπευτικής παρέμβασης»*. Στα Πρακτικά του Διεθνούς Συνεδρίου του Συμβουλευτικού Σταθμού Ψυχολογικής Υποστήριξης του Πανεπιστημίου Αιγαίου (8-10 Οκτωβρίου 2011), Αθήνα.
- E9. ΤΙΤΛΟΣ:** Φύκαρης, Ι. & Βασίλα, Β. (2009). *«Διδακτική διασύνδεση Νηπιαγωγείου και Δημοτικού Σχολείου στο πλαίσιο του μαθήματος της Μελέτης Περιβάλλοντος: Κατάθεση μιας διδακτικής πρότασης»*. Στα Πρακτικά του Συνεδρίου του Παραρτήματος της ΟΜΕΡ (Θεσσαλονίκη 5-7 Φεβρουαρίου 2009), με θέμα: «Η διδακτική των θετικών επιστημών στην εκπαίδευση. Δημιουργώντας γέφυρες επικοινωνίας ανάμεσα στο Νηπιαγωγείο, το Δημοτικό και το Γυμνάσιο». Σελ. 208-223.
- E8. ΤΙΤΛΟΣ:** Φύκαρης, Ι. & Μποβολή Α. (2010). *«Διδακτική προσέγγιση μαθητών με αυτισμό στην κανονική τάξη του Δημοτικού Σχολείου: Μία μελέτη περίπτωσης»*. Στα Πρακτικά του 3^{ου} Πανελληνίου Συνεδρίου ΕΤΕΑΔ (Δράμα 12/2008), με θέμα: «Ο εκπαιδευτικός και το έργο του: Παρελθόν, παρόν και μέλλον». Σελ. 1596-1613.
- E7. ΤΙΤΛΟΣ:** Φύκαρης, Ι. (2009). *«Οι Κατ' Οίκον Εργασίες των μαθητών: Διδακτική-Μαθησιακή συμβολή ή Μαθητική επιβάρυνση»*. Στο Μπόμπας Α. (επιμ.): Οι κατ' οίκον εργασίες στο ελληνικό σχολείο σήμερα, Αθήνα. Σελ. 59-67.
- E6. ΤΙΤΛΟΣ:** Φύκαρης, Ι. (2009). *«Οι Κατ' Οίκον Εργασίες των μαθητών: Διδακτική-Μαθησιακή συμβολή ή Μαθητική επιβάρυνση»*. Στα Πρακτικά του 6^{ου} Πανελληνίου Συνεδρίου της Παιδαγωγικής Εταιρείας Ελλάδος (5-7/12/2008), Β' τόμος, Αθήνα 2009, σελ. 609-617.

Ε5. ΤΙΤΛΟΣ: Φύκαρης, Ι. & Αρχοντόγλου, Α. (2006). «Σχολείο και μονογονεϊκή οικογένεια. Δυνατότητες διδακτικής παρέμβασης». Στα Πρακτικά του 1^{ου} Πανελληνίου Συνεδρίου της Περιφερειακής Διεύθυνσης Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Ηπείρου (Ιωάννινα 14-16 Μαΐου).

Ε4. ΤΙΤΛΟΣ: Φύκαρης, Ι. & Καραμήτρου, Μ. (2005). «Μια πρόταση διδασκαλίας της Νεοελληνικής Γλώσσας στην Α΄ τάξη του Δημοτικού Σχολείου». Στα Πρακτικά του 2^{ου} Πανελληνίου Συνεδρίου της ΕΕΑΔ (Δράμα 4-6 Νοεμβρίου).

Ε3. ΤΙΤΛΟΣ: Φύκαρης, Ι. (2004). «Η διδακτική των μαθηματικών στο Δημοτικό Σχολείο, βάσει της διαθεματικής προσέγγισης». Στα Πρακτικά του 5^{ου} Πανελληνίου Συνεδρίου Κ.Ε.ΕΠ.ΕΚ, με θέμα: «Μάθηση και διδασκαλία στην κοινωνία της γνώσης». Αθήνα. Σελ. 467-475.

Ε2. ΤΙΤΛΟΣ: Φύκαρης, Ι. (2004) «Παγκοσμιοποίηση, Περιβάλλον και Περιβαλλοντική Εκπαίδευση» (2001). Στα Πρακτικά του 10^{ου} Διεθνούς Συνεδρίου της Παιδαγωγικής Εταιρείας Ελλάδος (Ναύπλιο 11/ 2001). Δημοσιευμένο στην ιστοσελίδα <http://www.pee.gr> (25-9-2004)

Ε1. ΤΙΤΛΟΣ: Φύκαρης, Ι. (2002). «Εμπειρική προσέγγιση της σχολικής επίδοσης μαθητών Ολιγοθέσιων και Πολυθέσιων Δημοτικών Σχολείων». Στα Πρακτικά του 3^{ου} Πανελληνίου Συνεδρίου της Παιδαγωγικής Εταιρείας Ελλάδος, Αθήνα, Νοέμβριος.

ΣΤ. Παρεμφερείς Δημοσιεύσεις (ενδεικτικά)

ΣΤ8. ΤΙΤΛΟΣ: Φύκαρης, Ι. (2020). «Κορωνοϊός... Μια απειλή ή μια σπουδαία ευκαιρία συνάντησης με τον Θεό;», Δημοσιεύθηκε στο <http://www.romfea.gr>, 29 Μαρτίου 2020.

ΣΤ7. ΤΙΤΛΟΣ: Φύκαρης, Ι. (2020). «Ρόλος και κριτήρια επιλογής Σχολικών Συμβούλων Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης: Κατάθεση μιας εκπαιδευτικής πρότασης», Δημοσιεύθηκε στο <http://www.esos.gr>, 03 Φεβ 2020.

ΣΤ6. ΤΙΤΛΟΣ: Φύκαρης, Ι. (2019). «Παιδαγωγικά και θεολογικά εξαγόμενα του 1^{ου} Διεθνούς συνεδρίου της Πανελληνίου Ενώσεως Θεολόγων», Εφημερίδα ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΤΥΠΟΣ, 6/12/2019, σελ. 3-4.

ΣΤ5. ΤΙΤΛΟΣ: Φύκαρης, Ι. (2018). «Τάσεις αποδόμησης της ελληνικής κοινωνίας μέσω εκπαιδευτικών αλλαγών: Η περίπτωση του μαθήματος των Θρησκευτικών», Εφημερίδα ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΤΥΠΟΣ, 23/2/2018, σελ. 3.

ΣΤ4. ΤΙΤΛΟΣ: Φύκαρης, Ι. (2016). «Ρήσεις και αντιρρήσεις για το μάθημα των Θρησκευτικών», Εφημερίδα *ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ*, 2/10/2016, σελ. 52.

ΣΤ3. ΤΙΤΛΟΣ: Φύκαρης, Ι. (2011). «Κατάργηση Ολιγοθέσιων Δημοτικών Σχολείων για περιορισμό του κόστους εκπαίδευσης. Διδακτικοί Μύθοι και πραγματικότητα». Δημοσιεύθηκε/ αναρτήθηκε στο Δικτυακό τόπο e-government του Υπουργείου Παιδείας Διά Βίου Μάθησης & Θρησκευμάτων (30-3-2011).

ΣΤ2. ΤΙΤΛΟΣ: Φύκαρης, Ι. (2010). Πρόλογος στο βιβλίο του Κωνσταντίνου Δαραή με θέμα: «Δυσκολίες στην επίλυση μαθηματικών λεκτικών προβλημάτων. Πρόγραμμα διδασκαλίας Μαθηματικών Λεκτικών Προβλημάτων για μαθητές Ε΄ και ΣΤ΄ τάξεων του Δημοτικού και Α΄ Γυμνασίου» (2010). Θεσσαλονίκη: εκδόσεις University Press.

ΣΤ1. ΤΙΤΛΟΣ: Φύκαρης, Ι. (1999). «Κριτική προσέγγιση του Ολοήμερου Δημοτικού Σχολείου», Εφημερίδα *ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ*, 10/10/1999, σελ. 134.

Ζ. Παράλληλες Δημοσιεύσεις (ενδεικτικά)

Z2. ΤΙΤΛΟΣ: Φύκαρης, Ι. (2016). «Η Ελλάδα σε “πόλεμο” συνείδησης». Περιοδικό *ΚΟΙΝΩΝΙΑ*. Τεύχος 1 (Ιανουάριος-Μάρτιος). 2016. Σελ. 80-82.

Z1. ΤΙΤΛΟΣ: Φύκαρης, Ι. (2010). «Σκέψεις, προβληματισμοί και ελπίδες». Εφημερίδα *ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ*, 12/9/2010, σελ. 10.

Βιβλιοκρισίες

1. Από την Κορακί, Α. στο περιοδικό *Hellenic Pedagogical Cosmos*, Volume 6, No 1, May 2009, σελ. 69-70, για το βιβλίο μου: *Οι κατ' οίκον εργασίες ως διδακτική στρατηγική: Θεωρητική και εμπειρική προσέγγιση* (2008), Θεσσαλονίκη: εκδόσεις Αφοι Κυριακίδη (Homework as didactic strategy: Theoretical and empirical approach).
2. Από τον Dr Leonidas C. Bombas στο περιοδικό *Hellenic Pedagogical Cosmos*, Volume 8, No 1, May 2011, σελ. 63-64, για το βιβλίο μου: *Σύγχρονες διαστάσεις του διδακτικού έργου και ρόλου του εκπαιδευτικού: Όρια και δυνατότητες* (2010), Θεσσαλονίκη: εκδόσεις Αφοι Κυριακίδη (*Contemporary dimensions of the didactic work and the role of the teacher: Limits and possibilities*).
3. Από τον Ιντζέμπελη Ε. στην ιστοσελίδα diastixo.gr, για το βιβλίο μου: *Σύγχρονες διαστάσεις του διδακτικού έργου και ρόλου του εκπαιδευτικού: Όρια και δυνατότητες*, (22-4-2013)

Ετεροαναφορές (αναφορές άλλων στο έργο του Ιωάννη Φύκαρη) (ενδεικτικά)

1. Στο **άρθρο:** Γεωργόπουλος, Α. (1998), «*Η προβληματική της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης*», στο Μοδινός, Μ. και Ευθυμίου, Η. (επιμ.): *Οικολογία και επιστήμες του περιβάλλοντος*, Αθήνα, σελ. 217-232.
2. Στο **άρθρο:** Αναγνωστάκης, Π., Δημητρίου, Β. (1999), κα, «*Εκπαιδευτικοί και Περιβαλλοντικοί στόχοι στα Προγράμματα Περιβαλλοντική Εκπαίδευσης του Ν. Λάρισας*», στα *Πρακτικά του 1^{ου} Πανελληνίου Συνεδρίου για την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση της Πανελληνίας Ένωσης Εκπαιδευτικών για την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση*, Αθήνα.
3. Στο **βιβλίο:** Σολομών, Ι. (επιμέλεια) (1999), *Εσωτερική αξιολόγηση και προγραμματισμός του εκπαιδευτικού έργου στη σχολική μονάδα. Ένα πλαίσιο εργασίας και υποστήριξης*, Παιδαγωγικό Ινστιτούτο: Αθήνα.
4. Στο **βιβλίο:** Αθανασίου, Λ. (2000). *Αξιολόγηση της επίδοσης του μαθητή στο σχολείο και του διδακτικού έργου*. Ιωάννινα: Αυτοέκδοση
5. Στο **βιβλίο:** Σαΐτης, Χ. (2000), *Οργάνωση και διοίκηση της Εκπαίδευσης*, Αθήνα.
6. Στο **βιβλίο:** Κελπανίδης, Μ. (2002), *Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης*, Αθήνα.
7. Στο **άρθρο:** Μαυρικάκη, Ε. (2001), «*Οι δημόσιες συζητήσεις (debates) ως στρατηγική διδασκαλίας στην Περιβαλλοντική Εκπαίδευση*», στο *περιοδικό Περιβαλλοντική Αγωγή-Θέματα και Προβληματισμοί*, τεύχος 4, σελ. 16-18.
8. Στο **άρθρο:** Μαυρικάκη, Ε και Κυρίδης, Α., (επιμ.), (υπό έκδοση) *Η Περιβαλλοντική Εκπαίδευση στο ελληνικό Δημοτικό Σχολείο-Έρευνα πεδίου*, Αθήνα
9. Στο **άρθρο:** Mavrikaki, E., & Kyridis, A., “The use of ‘debates’ for promoting sustainable development teaching at Greek Universities”, *Environmental Education, Communication and Sustainability*, No 11, 2002, pp. 487-500.

10. Στο **άρθρο**: Ράντζου, Μ., «Το οικολογικό πρόβλημα στο μάθημα των θρησκευτικών. Μια διδακτική προσέγγιση στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση», στο Κογκούλης, Ι. (επιμ.): *Κατηχητική Διακονία*, Θεσσαλονίκη 2003, σελ. 357-365.
11. Στο **βιβλίο**: Παρασκευόπουλος, Σ. και Κορφιάτης, Κ. (2003), *Περιβαλλοντική Εκπαίδευση. Θεωρίες και μέθοδοι*, Θεσσαλονίκη:Χριστοδουλίδη.
12. Στο **βιβλίο**: Κυρίδης, Α. και Μαυρικάκη, Ε. (επιμ.) (2003): *Η περιβαλλοντική εκπαίδευση στο ελληνικό δημοτικό σχολείο*, Αθήνα: Τυπωθήτω-Γιώργος Δαρδανός.
13. Στο **άρθρο**: Κολοβός, Σ., «Για το ζήτημα των μονοθέσιων και των άλλων ολιγοθέσιων σχολείων. Μαρτυρία με αφορμή τη δημοσιοποίηση μιας έρευνας», *Εκπαιδευτική Κοινότητα*, τεύχος 70, Μάιος-Ιούλιος 2004, σελ. 32-41.
14. Στο **βιβλίο**: Δεμίρογλου, Π. (2005), *Η λειτουργία του Ολοήμερου Δημοτικού Σχολείου στη χώρα μας: Θεωρητική και εμπειρική προσέγγιση*, Θεσσαλονίκη: Αφοι Κυριακίδη.
15. Στο **βιβλίο**: Κόπτσης, Α. (2005), *Το Ολοήμερο κοινωνικό σχολείο της βασικής εκπαίδευσης*, Θεσσαλονίκη: University Studio Press.
16. Στο **βιβλίο**: Σκορδούλης, Κ. και Σωτηράκου, Μ. (2005), *Περιβάλλον, Επιστήμη και Εκπαίδευση*, Αθήνα: Leader Book..
17. Στο **άρθρο**: Μπόμπας, Λ. (2007). «Μονογονεϊκές οικογένειες και εκπαιδευτικά ζητούμενα». Στα Πρακτικά του Πανελληνίου Συνεδρίου με θέμα: «Σχολείο Ίσο για Παιδιά Άνισα», που διοργάνωσε το Ελληνικό Ινστιτούτο Εφαρμοσμένης Παιδαγωγικής και Εκπαίδευσης στην Αθήνα από 4 έως 6 Μαΐου 2007. Σελ. 318-323.
18. Στο **άρθρο**: Μαυρικάκη, Ε. (2005), «Περιβαλλοντική εκπαίδευση και εποικοδομητισμός. Θεωρητικές προσεγγίσεις σε μια συμβατή σχέση, στο Γεωργόπουλος, Α. (επιμ.): *Περιβαλλοντική εκπαίδευση: Ο νέος πολιτισμός που αναδύεται...* Αθήνα: Gutenberg, σελ. 421-436.
19. Στο **βιβλίο**: Καζταρίδου, Α. (2006), *Η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών στην Περιβαλλοντική Εκπαίδευση. Θεωρητική και πρακτική προσέγγιση*, Θεσσαλονίκη: Γιαχούδης.
20. Στο **βιβλίο**: Κρίβας, Σ. (2007), «*Παθολόγος-Μορφωσιολόγος οικογένεια*», στο Ο.Ε.Π.Ε.Κ.: *Συσχετισμός οικογενειακού-κοινωνικού πολιτισμικού περιβάλλοντος. Για την Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευση*, Αθήνα, σελ.32-52.
21. Στο **βιβλίο**: Κρίβας, Σ. (2007), «*Παθολόγος-Μορφωσιολόγος οικογένεια*», στο Ο.Ε.Π.Ε.Κ.: *Συσχετισμός οικογενειακού-κοινωνικού πολιτισμικού περιβάλλοντος. Για τη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση*, Αθήνα, σελ.33-53.
22. Στον **τόμο**: Ξωχέλλης, Π. (2007), *Λεξικό της Παιδαγωγικής, Λήμμα: «Οργανικότητα Δημοτικών Σχολείων»*, Θεσσαλονίκη: εκδ. Αφοι Κυριακίδη, σελ. 489-490.
23. Στο **βιβλίο**: Μπέτσας, Γ. (2007), *Η κοινοτική διάσταση στην εκπαίδευση: Ιστορικές αναφορές-Σύγχρονες αναφορές*, Θεσσαλονίκη: Αφοι Κυριακίδη.
24. Στο **βιβλίο**: Καψάλης, Α. και Νημά, Ε. (2008), *Σύγχρονη Διδακτική*, Θεσσαλονίκη: Αφοι Κυριακίδη.
25. Στα **Πρακτικά** του 5^{ου} Πανελληνίου Συνεδρίου του Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, με θέμα: «Διδακτική των φυσικών επιστημών και νέες τεχνολογίες στην εκπαίδευση» (2007), Παπαδόπουλος, Δ. & Σκούλλος, Μ. «Η γνώμη των εκπαιδευτικών και των μαθητών για τους παράγοντες οι οποίοι

- επηρεάζουν την εφαρμογή προγραμμάτων περιβαλλοντικής εκπαίδευσης». Σελ.869-879.
26. Στον **Συλλογικό τόμο**: Rural Learning for development experiences from Europe. Report on rural learning for development and Book of Proceedings of the 2007 RuraLearn Conference and Workshops. Mesta- Chios 24-27 June 2007, στο Kapsali, G. (2007). "Pupils' learning experiences in the primary school in the Greek countryside". Pp. 377-389.
  27. Στο **βιβλίο**: Καπαχτσή, Β. (2008), *Η αξιολόγηση του έργου του εκπαιδευτικού: Στάσεις Ελλήνων εκπαιδευτικών Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης*: Αφοι Κυριακίδη.
  28. Στο **βιβλίο**: Μπλιώνης, Γ. (2009), *Στα μονοπάτια της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης*, Αθήνα: Κέδρος.
  29. Στον **Οδηγό Σπουδών** του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης Φλώρινας του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας (2009), σελ.109.
  30. Στην **ιστοσελίδα** www.grevenanews.gr: Καραλιόλιος, Α. (17-12-2009), «*Τα Ολιγοθέσια Δημοτικά Σχολεία*».
  31. Στην **εργασία**: Κουιμτζή Λιάλια Α. (2010). *Η Περιβαλλοντική Εκπαίδευση και η ανάπτυξη περιβαλλοντικής συνείδησης των μαθητών: Εμπειρική έρευνα (μεταπτυχιακή εργασία)*. Θεσσαλονίκη: Θεολογική Σχολή ΑΠΘ.
  32. Στο **άρθρο**: Κόπτσης, Α. & Μητροπούλου, Β. (2010). «Ευέλικτο πρόγραμμα σε ευέλικτη τάξη με ευέλικτο δάσκαλο», *Στα Πρακτικά του 5^{ου} Πανελληνίου Συνεδρίου του Ελληνικού Ινστιτούτου Εφαρμοσμένης Παιδαγωγικής και Εκπαίδευσης, με θέμα: «Μαθαίνω πώς να μαθαίνω» (7-9/5/2010)*.
  33. Στο **άρθρο**: Φουντοπούλου, Μ. (2010), «Το σχολικό εγχειρίδιο ως παράγοντας "σχολειοποίησης" του εξωσχολικού χρόνου. Το παράδειγμα των Αρχαίων Ελληνικών», στο *Μπόμπας Α. (επιμ.): Οι κατ' οίκον εργασίες στο ελληνικό σχολείο σήμερα*, Αθήνα, σελ. 78-89.
  34. Στο **άρθρο**: Δεληγιάννη-Κώτση, Ε. (2010), «Οι κατ' οίκον εργασίες στο ελληνικό σχολείο σήμερα. Βοηθούν ή επιβαρύνουν το μαθητή και το περιβάλλον του;», στο *Μπόμπας Α. (επιμ.): Οι κατ' οίκον εργασίες στο ελληνικό σχολείο σήμερα*, Αθήνα, σελ. 162-171.
  35. Στο **άρθρο**: Κορακή Α.. (2010), «Κατ' οίκον εργασίες: Δάσκαλος, ο μεγάλος πρωταγωνιστής;», στο *Μπόμπας Α. (επιμ.): Οι κατ' οίκον εργασίες στο ελληνικό σχολείο σήμερα*, Αθήνα, σελ. 172-177.
  36. Στο **άρθρο**: Λεβάκη, Κ. και Κολώνια Ε..(2010), «Σχεδιασμός και υλοποίηση των κατ' οίκον εργασιών με τη βοήθεια νέων τεχνολογιών και εποπτικών μέσων: θέσεις, αντιθέσεις, προϋποθέσεις, συνθέσεις», στο *Μπόμπας Α. (επιμ.): Οι κατ' οίκον εργασίες στο ελληνικό σχολείο σήμερα*, Αθήνα, σελ. 188—204.
  37. Στο **βιβλίο**: Δεληγιαννίδου, Σ. (2010), *Εγώ, Εμείς και το περιβάλλον*, Κατερίνη: μάτι.
  38. Στο **άρθρο**: Σαμαρά, Ε. και Τζουμέρκα, Π. (2010). «Συνδυαστική πρόταση νέου διδακτικού και λειτουργικού πλαισίου του «Ολοήμερου» και του «παραδοσιακού» τύπου Δημοτικού Σχολείου», στα Πρακτικά του 3ου Πανελληνίου Συνεδρίου ΕΤΕΑΔ (τόμος Β'). Δράμα. Σελ. 1053-1066.
  39. Στο **άρθρο**: Κουτρούμπα, Κ. (2010). «Η ανάπτυξη του ενδιαφέροντος ως κινήτρου μάθησης: Προσαρμογή του μοντέλου των HIDI-RENNINGER στη διδασκαλία της οικιακής οικονομίας». *Παιδαγωγική επιθεώρηση*. Τεύχος 50. Σελ. 48-63.

40. Στη **Διδακτορική Διατριβή**: Αγγέλη, Β. (2012). Αξιολόγηση των εργασιών στα σχολικά εγχειρίδια της Ιστορίας Β΄ και Γ΄ Γυμνασίου: Διερεύνηση του βαθμού επίτευξης των διδακτικών στόχων, Ιωάννινα.
41. Στο **άρθρο**: Κυρίτσης, Δ. και Παπαοικονόμου, Α. (2012). «Η δέσμευση (commitment) των εκπαιδευτικών δημόσιας και ιδιωτικής εκπαίδευσης στο ρόλο τους». *Παιδαγωγική επιθεώρηση*. Τεύχος 54. Σελ. 113-130.
42. Στην **ιστοσελίδα**: http://kpekastor.kas.sch.gr/peekpe/proceedings/synedria_10_ereunes/Koutras.pdf (ανάσυρση 2-5-2013), Κούτρας Ι., Αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας του περιβαλλοντικού προγράμματος «Οι δρόμοι του νερού- Η λίμνη Καστοριάς».
43. Στο **άρθρο**: Φλουρής, Γ. & Γιώτη, Λ. (2013). «Η αρχιτεκτονική της διαφοροποιημένης διδασκαλίας στο μικροεπίπεδο της τάξης. Ένα προτεινόμενο πλαίσιο για την ανάπτυξη «καλών πρακτικών»». Στο Φλουρής, Γ., Γιώτη, Λ., Παρθένης, Χ. & Μηλίγκου, Ε. (επιμ.): *Δια βίου εκπαίδευση και επιμόρφωση των εκπαιδευτικών υπό το πρίσμα της διαπολιτισμικής οπτικής. Το πρόγραμμα «Εκπαίδευση των Παιδιών Ρομά» ως αφηγήρια νέων θεωρητικών και εμπειρικών προσεγγίσεων*. Αθήνα: Εκδόσεις Ωκεανίδα.
44. Στο **βιβλίο**: Κασσωτάκης, Μ. & Φλουρής, Γ. (2013). *Μάθηση και διδασκαλία: Σύγχρονες απόψεις για τις διαδικασίες της μάθησης και τη μεθοδολογία της διδασκαλίας*. Αθήνα: Εκδόσεις Γρηγόρη.
45. Στο **βιβλίο**: Σαπουνάς, Α. (2014). *Η αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου και των σχολικών εγχειριδίων στη σύγχρονη ελληνική εκπαίδευση*. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Γιαχούδη.
46. Στο **βιβλίο**: Ξωγέλλης, Π. (2015). *Σχολική Παιδαγωγική*. Θεσσαλονίκη: Αφοί Κυριακίδη Εκδόσεις Α.Ε..
47. Στο **βιβλίο**: Μπόμπας, Λ. (2015). «Μίλα μου για τον δάσκαλο, εμένα αυτό μου αρέσει». Αθήνα: Εκδόσεις Φολόη.
48. Στο **άρθρο**: Μπρούζος, Α. & Οικονομόπουλος, Δ. (2015). «Μορφές στήριξης των Ολιγοθέσιων σχολείων από την πολιτεία: Απόψεις εκπαιδευτικών». Στον Χαριστήριο Συλλογικό τόμο για τον Καθηγητή Δημήτριο Χατζηδήμου «Θέματα και μελετήματα της Παιδαγωγικής Επιστήμης». Θεσσαλονίκη: Αφοί Κυριακίδη Εκδόσεις Α.Ε. Σελ. 459-473.
49. Στο **άρθρο**: Κατσίρη, Θ. (2015). «Απόψεις εκπαιδευτικών και διευθυντών δημοσίων σχολείων Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης της Περιφέρειας Πελοποννήσου για τη διοίκηση ολικής ποιότητας: Μια εμπειρική μελέτη». *Παιδαγωγική Επιθεώρηση*. Τεύχος 32. Σελ. 118-140.
50. Στο **άρθρο**: Ιεροθέου Μητροπολίτου Ναυπάκτου και Αγίου Βλασίου. (2016). «Το μάθημα των Θρησκευτικών στην Εκπαίδευση». *Κοινωνία*. Τεύχος 2. Σελ. 169-190.
51. Στην **εισήγηση**: Λαμπράκη, Σ. κα. (2016). «Λέμε ΟΧΙ στη ΒΙΑ». Στα Πρακτικά του Πανελληνίου Συνεδρίου με θέμα «Σχολική βία και εκφοβισμός» (Θεσσαλονίκη 8 -10 Απριλίου 2016 της Περιφερειακής Διεύθυνσης ΠΕ & ΔΕ Κεντρικής Μακεδονίας σελ. 210-217.
52. Στο **βιβλίο**: Χαλκιάς, Γ. (2016). *Ομαδοκεντρικές διδακτικές πρακτικές*. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις λεξίτυπος.

53. Στο άρθρο: Gluchmanova M. (2017). «Social Sciences and educational research». *Humanum - Międzynarodowe tudia Społeczno-Humanistyczne* 24 (1), σελ. 41-44, ISSN: 1898-8431
54. Στην εισήγηση: Gourgiotou, E. (2017). «Helping kindergarten teacher students to implement a project based differentiated instruction model during their practicum». In proceedings of International Conference «*Differentiation of instruction for teacher professional Development and students' Success (DiDeSu)*». Nicosia, June 2018.
55. Στην εισήγηση: Σακελλαρίου, Μ. & Μήτση, Ξ. (2017). «Διερεύνηση των Στάσεων και Πεποιθήσεων Υποψήφιων Εκπαιδευτικών Προσχολικής και Σχολικής Εκπαίδευσης για την εφαρμοστική λειτουργικότητα της Διαφοροποιημένης Διδασκαλίας στο πλαίσιο της Πρακτικής Άσκησης». Στα Πρακτικά του Διεθνούς Επιστημονικού Συνεδρίου Ευρωπαϊκού Προγράμματος, με τίτλο: «*Διαφοροποίηση διδασκαλίας για την επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών και την επιτυχία των μαθητών*». Λευκωσία 2018. Σελ 18-32.
56. Στο βιβλίο: Κομνηνού, Ι. (2018). *Η χριστιανική αγωγή στον 21^ο αιώνα: Θεωρία και πράξη* (τόμος Α'). Αθήνα: Εκδόσεις Ελληνοεκδοτική.
57. Στο άρθρο: Κανελλοπούλου Ε. Μ. & Δάρρα Μ. (2018) «Η αξιοποίηση της μελέτης μαθήματος (lesson study) στην εφαρμογή της παιδαγωγικής διαφοροποίησης στην εκπαίδευση και η συμβολή της στη βελτίωση του εκπαιδευτικού έργου: Ανασκόπηση ερευνών». Στα Πρακτικά του 11^{ου} Πανελληνίου Συνεδρίου της Παιδαγωγικής Εταιρείας Ελλάδος «Βασική και συνεχιζόμενη εκπαίδευση των εκπαιδευτικών σε ένα σύνθετο και μεταβαλλόμενο περιβάλλον» (Επιμέλεια: Γεώργιος Νικολάου, Στυλιανή Ν. Τσεσμελή, Κωνσταντίνος Δ. Μαλαφάντης & Ιωάννης Δημάκος). Σελ. 483-502.
58. Στο βιβλίο: Σαπουνάς, Α. (2019). *Οι παιδαγωγικές απόψεις του Πλουτάρχου στο έργο του «Περί παιδων αγωγής»*. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Γιαχούδη.
59. Στο βιβλίο: Petterson R. (2019). *Image Design*. Tullinge (SWE): Institute for Infology, ISBN 978-91-85334-28-5.

Εποπτείες και συμμετοχή σε Επιτροπές αξιολόγησης Μεταπτυχιακών διπλωματικών εργασιών και Διδακτορικών Διατριβών

Επόπτης

μεταπτυχιακών εργασιών

2012: Ολοκλήρωση Εποπτείας της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας της κας Μαρίας Καραβίδα, με θέμα: «Διδακτικός σχεδιασμός προσέγγισης κοινωνικών αξιών από μαθητές πρώτης σχολικής ηλικίας, στο πλαίσιο των εναλλακτικών διδακτικών προγραμμάτων».

2014: Ολοκλήρωση Εποπτείας της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας της κας Κατερίνας Λαγκαδινού, με θέμα: «Στάσεις και απόψεις φιλολόγων εκπαιδευτικών Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης για τη διαφοροποιημένη διδασκαλία».

2014: Ολοκλήρωση Εποπτείας της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας της κας Θάλειας Παππά, με θέμα: «Οργάνωση και μεθόδευση της διδασκαλίας της Αγγλικής Γλώσσας στην Α' και Β' τάξεις του Δημοτικού Σχολείου. Στάσεις και απόψεις των εκπαιδευτικών της Αγγλικής Γλώσσας».

2014 : Ολοκλήρωση Εποπτείας της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας του κ. Βασιλείου Ζαγκότα, με θέμα: «Η πολυαισθητηριακή δυναμική της εικόνας στη διδακτική διαδικασία, με έμφαση στο σχολικό εγχειρίδιο της Ιστορίας της Στ΄ τάξης του Δημοτικού Σχολείου».

2014: Ολοκλήρωση Εποπτείας της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας της κας Ελένης Κεχαγιά, με θέμα: «Η διαχρονική διδακτική δυναμική των ηθικο-κοινωνικών αξιών στα σχολικά εγχειρίδια της Νεοελληνικής Γλώσσας του Δημοτικού Σχολείου».

2019: Εποπτεία της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας της κας Κωνσταντίνας Ζάχου, με θέμα: Αξιοποίηση της διαφοροποιημένης διδασκαλίας για την επίτευξη δημιουργικής γραφής: μια πρακτική εφαρμογή στο Δημοτικό σχολείο», που υλοποιείται στο Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας

2020: Ολοκλήρωση Εποπτείας της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας του κ. Αριστείδη Θεοδωρή, με θέμα: «Εκπαιδευτικές, διδακτικές και κοινωνικο-πολιτικές διαστάσεις και επιρροές της εκπαίδευσης της μειονότητας Δυτικής Θράκης», που υλοποιείται στο Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.

Μέλος τριμελών

εξεταστικών επιτροπών μεταπτυχιακών εργασιών: 21 αξιολογήσεις

των μεταπτυχιακών φοιτητών:

Γκόρος Δημήτριος, Γιώτης Παναγιώτης, Σέβη Αθηνά, Βαβίτσας Θεόδωρος, Τσίμα Θεοδώρα- Νατάσα, Δασκάλου Βασιλική, Κολλιού Ευθυμία, Κρομμύδα Ελευθερία, Αλεξίου Ελένη, Δεσποτίδου Πασχαλία, Ζαρκάδα Αλίκη – Μαρία, Σακελλάρης Κλέαρχος, Νούσιας Περικλής, Γώγολου Παναγιώτα, Μπέλλου Πελαγία, Τσιάτση Σοφία, Μανθοπούλου φωτεινή, Χούσου, Πηνελόπη, Παφίλα Άννα Μαρία, Παππά Αικατερίνη, Γεωργίτση Γεωργία

Επόπτης

Διδακτορικών διατριβών

2015: Εποπτεία Διδακτορικής Διατριβής της κας Μπίμπα Μαρίας με θέμα: «Συγκριτική προσέγγιση διδακτικών αρχών των αναλυτικών προγραμμάτων Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Ένωσης: Φιλανδία, Γερμανία, Αγγλία, Ιταλία και Ελλάδα».

2016: Εποπτεία Διδακτορικής Διατριβής του κ. Ζαγκότα Βασιλείου, με θέμα: «Διερεύνηση των ορίων και των δυνατοτήτων του υποθετικού και του προβλέψιμου της διδασκαλίας ή αλλιώς η ανάληψη του «ρίσκου» της διδασκαλίας».

2018: Εποπτείας της Διδακτορικής Διατριβής της κας Ιωάννας Κατερίνη στη γνωστική περιοχή της Διδακτικής Μεθοδολογίας.

2019: **Ολοκλήρωση** Εποπτείας Διδακτορικής Διατριβής του κ. Ευάγγελου Τσέκου, με θέμα: «Διδακτική και εφαρμογές για την παραγωγή κειμένων υποκειμενικής απεικονιστικής περιγραφής: Έρευνα πάνω στον γραπτό λόγο σε παιδιά ηλικίας 10-14 ετών».

Μέλος επταμελών

εξεταστικών επιτροπών Διδακτορικών Διατριβών

2012: Μέλος της 7μελούς εξεταστικής επιτροπής της Διδακτορικής Διατριβής της κας Βάιας Αγγέλη, με θέμα: «Αξιολόγηση των εργασιών στα σχολικά εγχειρίδια της Ιστορίας Β΄ και Γ΄ Γυμνασίου: Διερεύνηση του βαθμού επίτευξης των διδακτικών στόχων».

2019: Μέλος της 7μελούς εξεταστικής επιτροπής της Διδακτορικής Διατριβής του κ. Γεωργίου Κριτσωτάκη, με θέμα: «Πραγματολογία και Αυτιστικό Φάσμα: Η μεταφορική χρήση της Γλώσσας».

Κριτής άρθρων προς δημοσίευση σε επιστημονικά περιοδικά

Του περιοδικού «Έρευνα στην Εκπαίδευση», του Παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών Αλεξανδρούπολης του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης.

Του περιοδικού **Επιστημονική Επετηρίδα του Παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών της Σχολής Επιστημών Αγωγής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων (Journal of Research in Education and Training)** του Παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών Ιωαννίνων του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.

Συμμετοχή σε Επιτροπές Άσκησης Διοικητικού έργου

2020: Ορισμός ως μέλος της Επιτροπής για την αντιμετώπιση της εμφάνισης ενδεχομένων κρουσμάτων του κορωνοϊού Covid-19, του Τμήματος Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, σύμφωνα με απόφαση της υπ' αριθ. 770/30-7-2020 της Γενικής Συνελεύσεως του Τμήματος Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.

2020: Ορισμός ως μέλος της Επιτροπής Προγράμματος μαθημάτων ακαδημαϊκού έτους 2020-2021, του Τμήματος Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, σύμφωνα με απόφαση της υπ' αριθ. 765/16-6-2020 της Γενικής Συνελεύσεως του Τμήματος Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.

2019: Επανεπιλογή- Ορισμός, με τριετή θητεία, στη θέση του Προέδρου του Επιστημονικού Εποπτικού Συμβουλίου των Πειραματικών Δημοτικών Σχολείων Ιωαννίνων (ΥΑ 204217/Δ6/24-12-2019/ΥΠΠΕΘ)..

2016: Μέλος αρμόδιας Επιτροπής του Υπουργείου Παιδείας Έρευνας & Θρησκευμάτων για την αναμόρφωση της λειτουργίας των Ολιγοθέσιων Δημοτικών Σχολείων.

2016: Πρόεδρος του Επιστημονικού Εποπτικού Συμβουλίου των Πειραματικών Δημοτικών Σχολείων Ιωαννίνων (ΥΑ 43398/Δ6/11-03-2016/ΥΠΠΕΘ).

2016: Μέλος της Επιτροπής Διαλόγου με το Υπουργείο Παιδείας Έρευνας και Θρησκευμάτων, εκπροσώπησης της Εκκλησίας της Ελλάδος- με ομόφωνη απόφαση της Ιεραρχίας της Εκκλησίας της Ελλάδος- για το Αναλυτικό Πρόγραμμα και τη διδακτική μεθοδολογία του Μαθήματος των Θρησκευτικών στο ελληνικό σχολείο.

2014: Από το εαρινό εξάμηνο (Φεβρουάριος) του ακαδημαϊκού έτους 2014-2015 Συντονιστής των Πρακτικών Ασκήσεων των φοιτητών του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.

2012: Μέλος της Επιτροπής οργάνωσης του Προγράμματος μαθημάτων και εξεταστικών περιόδων στο ΠΤΔΕ Ιωαννίνων για το ακαδημαϊκό έτος 2012-2013.

2012: Μέλος της Επιτροπής προβολής των Εργαστηρίων του ΠΤΔΕ Ιωαννίνων

2012: Εκπρόσωπος δημοσίων σχέσεων του ΠΤΔΕ, για την προβολή του Τμήματος και ξενάγηση σε αυτό μαθητών Λυκείου.

Συμμετοχή σε Επιστημονικές & Οργανωτικές Επιτροπές Συνεδρίων

2017: Μέλος της Επιστημονικής Επιτροπής του Πανελληνίου Συνεδρίου της Εταιρείας Επιστημών Αγωγής Δράμας, στη Δράμα, με θέμα: «Σύγχρονες Τάσεις και Πρακτικές στη Διαχείριση της Σχολικής Τάξης».

2016: Μέλος της Επιστημονικής Επιτροπής του Πανελληνίου Συνεδρίου του Παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών της Σχολής Επιστημών Αγωγής του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας, με θέμα: *"Ιδιωτικά Νηπιαγωγεία: Οργάνωση, διαφήμιση, μάρκετινγκ"*, που πραγματοποιήθηκε στη Φλώρινα στις 17-18 Μαΐου 2016.

2012: Μέλος της Οργανωτικής Επιτροπής του 3ου Διεθνούς Συνεδρίου Προσχολικής Αγωγής, που συνδιοργανώθηκε από το Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών της Σχολής Επιστημών Αγωγής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων και τον Τομέα Παιδαγωγικής του Τμήματος Βρεφονηπιοκομίας του ΤΕΙ Ηπείρου, υπό την αιγίδα του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων και σε συνεργασία με το Forschungszentrum "Kindheiten Gesellschaften" der Bergischen Universität Wuppertal, Graduierten Kolleg "Kindheit Im Spannungsfeld der Moderne" Hans Böckler-Stiftung, Universitäten Wuppertal und Kassel με θέμα: *"Η έρευνα στην παιδική ηλικία: Προσδιορίζοντας ένα νέο ερευνητικό τοπίο"* και πραγματοποιήθηκε στα Ιωάννινα στις 11, 12 και 13 Μαΐου 2012.

Βραβεύσεις/ Διακρίσεις

2019: **Βράβευση Καλύτερης Πρωτότυπης** εργασίας στο πεδίο της Παιδαγωγικής και Διδακτικής Μεθοδολογίας στο 5^ο Διεθνές Συνέδριο του Ινστιτούτου Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών, στο Ηράκλειο Κρήτης, με θέμα: *«Η διεπιστημονικότητα ως γνωστική, εκπαιδευτική και κοινωνική πρόκληση»* για την **εισήγηση με θέμα:** *«Οι δυνατότητες της διεπιστημονικότητας στη διδακτική διαδικασία την εποχή της μετανεωτερικότητας: Μύθος ή πραγματικότητα; Μια αποδεικτική προσπάθεια μέσω της παρουσίασης διδακτικού παραδείγματος»* 2018: **Διάκριση** στο 4^ο Διεθνές Συνέδριο του Ινστιτούτου Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών, στο Ηράκλειο Κρήτης, με θέμα: *«Δημοκρατία, δικαιώματα και ανισότητες στην εποχή της κρίσης. Προκλήσεις στον χώρο της έρευνας και της εκπαίδευσης»* για την **εισήγηση με θέμα:** *«Η σημασία της αξιοποίησης των εναλλακτικών τεχνικών στη διδακτική διαδικασία Μια παραδειγματική εφαρμογή»*.

2016: **Βραβείο** του ευρωπαϊκού έργου "Inspiring Science Education", "Large Scale Experimentation Scenarios to Mainstream eLearning in Science, Mathematics and Technology in Primary and Secondary Schools" (Grant agreement no: 325123)», για τον επιστημονικό συντονισμό του Προγράμματος «Οι σπόροι μιλούν για τη ζωή τους», που υλοποιήθηκε στο Δημοτικό Σχολείο Σταυρακίου Ιωαννίνων.

2015: **Βραβείο** για τη διάκριση του «Ανοικτού Ακαδημαϊκού μαθήματος» «Εφαρμοσμένη Διδακτική» από το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, το οποίο διακρίθηκε μεταξύ περισσότερων των 300 αντίστοιχων μαθημάτων, στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής δράσης Open Courses.

Κριτής σε Επιστημονικές εκδόσεις & περιοδικά

1. Στην Επιστημονική Επετηρίδα του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης Ιωαννίνων.
2. Στην Επιστημονική Επετηρίδα του Παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών Ιωαννίνων.
3. Στο περιοδικό «Έρευνα και Εκπαίδευση» του Παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών Αλεξανδρούπολης.
4. Στο περιοδικό «Εκπαιδευτικός κύκλος» της Εταιρείας Επιστημών Αγωγής Δράμας.

Άλλες εκπαιδευτικές δραστηριότητες

2016 έως σήμερα: Συντονιστής της εκπαιδευτικής Δράσης αναμόρφωσης των Ολιγοθεσίων Δημοτικών Σχολείων του Δικτύου Πρωτοβουλίας ανάδειξης των Ολιγοθεσίων Δημοτικών Σχολείων «ΒΟΡΑΣ», στην περιοχή της ορεινής Πέλλας.

1996-1997: Συντονιστής στην Ελλάδα του Προγράμματος: «Πολιτιστικές διαστάσεις των χωρών της Ευρώπης από την κλασική αρχαιότητα ως σήμερα», που πραγματοποιήθηκε στα πλαίσια του Ευρωπαϊκού Προγράμματος ΣΩΚΡΑΤΗΣ: COMENIUS Action 1 και σε συνεργασία με τέσσερα σχολεία άλλων ευρωπαϊκών χωρών.

1997-1998: Συντονιστής του Ευρωπαϊκού Προγράμματος Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης «ECO SCHOOLS», στη Θεσσαλονίκη.

Συνεργασίες με άλλους φορείς & ιδρύματα

2-5/14-6/2014: Συνεργασία με το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Δομή Διά Βίου Μάθησης, ως εισηγητής στο Πρόγραμμα επιμόρφωσης, με τίτλο: «Η εκκλησιαστική τέχνη στο μάθημα των Θρησκευτικών και στην ενοριακή κατήχηση».

3/2017: Συνεργασία με το Ίδρυμα «Πνοή Αγάπης» της Αυτοκεφάλου Εκκλησίας της Αλβανίας, για τη διοργάνωση επιμορφωτικού σεμιναρίου στους εκπαιδευτικούς της Περιφέρειας της Μητροπόλεως Αργυροκάστρου και παρουσίαση εισήγησης με θέμα: «Ο ρόλος του εκπαιδευτικού στη διαμόρφωση αξιακού συστήματος στους μαθητές».

10/2016-2/2017: Αυτόνομη διδασκαλία στην ΑΣΠΑΙΤΕ Παράρτημα Ιωαννίνων, με ανάθεση αυτόνομης διδασκαλίας στο γνωστικό αντικείμενο «Διδακτική Μεθοδολογία».

2/2016-6/2017: Αυτόνομη διδασκαλία στο Παιδαγωγικό Τμήμα Ποιμαντικής και Κοινωνική Θεολογίας, της Θεολογικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, με ανάθεση διδασκαλίας στο εαρινό εξάμηνο 2015-2016, στα αντικείμενα: 1. Στο **προπτυχιακό μάθημα**: «Μικροδιδασκαλίες και Πρακτική Άσκηση» (3 ώρες ανά εβδομάδα). 2. Στο **Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών**, στο Μάθημα «Ειδική Διδακτική του Μαθήματος των Θρησκευτικών» (3 ώρες ανά εβδομάδα).

2019: Συνεργασία ως μέντορας στο πλαίσιο του μεταπτυχιακού προγράμματος σπουδών του Τμήματος Εκπαιδευτικής και Κοινωνικής Πολιτικής του Πανεπιστημίου Μακεδονίας στο μάθημα: «Καλές πρακτικές στην εκπαίδευση-Εμπειρία πεδίου (practicum)».

2019: Συνεργασία ως επόπτης μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας στο πλαίσιο του μεταπτυχιακού προγράμματος σπουδών του Παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών Φλώρινας του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών: «Δημιουργική Γραφή».

Κοινωνικές δραστηριότητες

Μέλος της Παιδαγωγικής Εταιρείας Ελλάδος

Μέλος της Πανελληνίου Ενώσεως Θεολόγων

Μέλος της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών

Ευρωπαϊκά πιστοποιημένος παροχέας Πρώτων Βοηθειών του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού